

**REGULAMENTUL NR. 4
PRIVIND TRANZACȚIONAREA PE PIAȚA REGLEMENTATĂ
DE INSTRUMENTE FINANCIARE DERIVATE
ADMINISTRATĂ DE
SIBEX-SIBIU STOCK EXCHANGE S.A.**

Regulamentul nr. 4 privind tranzacționarea pe piața reglementată de instrumente financiare derivate administrată de SIBEX–SIBIU STOCK EXCHANGE S.A.

Aprobat prin deciziile C.N.V.M. nr. 358/31.01.2006, nr.1189/24.05.2006, nr.3457/22.11.2006, nr. 958/17.06.2009, 1219/06.08.2009, nr. 1678/03.12.2009, nr. 1733/16.12.2009, nr. 48/13.01.2011, nr. 1148/03.11.2011, și Decizia A.S.F. nr. 2029/18.12.2014

CUPRINS

DISPOZIȚII GENERALE	3
CAPITOLUL I - PREVEDERI GENERALE PRIVIND ACTIVITATEA DE TRANZACȚIONARE PE PIAȚA REGLEMENTATĂ DE INSTRUMENTE FINANCIARE ADMINISTRATĂ DE SIBEX ȘI OBLIGAȚIILE ȘI RĂSPUNDEREA PARTICIPANȚILOR ÎN LEGĂTURĂ CU TRANZACȚIILE EFECTUATE PE ACEASTĂ PIAȚĂ.....	6
CAPITOLUL II - INSTRUMENTELE FINANCIARE DE PE PIAȚA REGLEMENTATĂ.....	8
DE INSTRUMENTE FINANCIARE DERIVATE ADMINISTRATĂ DE SIBEX	8
Secțiunea 1 - Contractele futures	10
Secțiunea 2 - Opțiunile.....	11
CAPITOLUL III- TRANZACȚIONAREA ÎN CADRUL PIEȚEI REGLEMENTATE DE INSTRUMENTE FINANCIARE DERIVATE ADMINISTRATĂ DE SIBEX.....	16
CAPITOLUL IV MARKET MAKERII	27
Secțiunea I - Acordarea și retragerea calității de Market Maker pe piața reglementată de instrumente financiare derivate administrată de SIBEX.....	28
Secțiunea II - Desfășurarea activității de Market Making	32
Secțiunea III - Monitorizarea activității desfășurate de Market Maker	33
CAPITOLUL V - SUPRAVEGHEREA PIEȚEI.....	35
CAPITOLUL VI - DOCUMENTELE ÎNTOCMITE DE CĂTRE INTERMEDIARI	37
ÎN RELAȚIA CU CLIEȚII.....	37
DISPOZIȚII TRANZITORII ȘI FINALE	38
ANEXA 1 - Procedura privind aplicarea prevederilor art.51 alin. (1) din Regulamentul nr. 4 privind tranzacționarea pe Piața Reglementată de Instrumente Financiare Derivate administrată de SIBEX	38
ANEXA 2 - Procedura privind ajustarea instrumentelor financiare derivate tranzacționate pe piața reglementată de instrumente financiare derivate administrată de Sibex.....	41
1. OPERAȚIUNEA DE SPLITARE.....	42
2. OPERAȚIUNEA DE CONSOLIDARE	43
3. ACORDAREA DE DIVIDENDE ÎN NUMERAR	44
4. MAJORAREA DE CAPITAL SOCIAL PRIN ACORDARE DE ACȚIUNI GRATUITE.....	45
5. MAJORAREA DE CAPITAL SOCIAL PRIN ACORDAREA DREPTULUI DE SUBSCRIERE ACȚIUNI LA PREȚ PREFERENȚIAL.....	46
6. MAJORAREA DE CAPITAL SOCIAL PRIN ACORDAREA SIMULTANĂ DE ACȚIUNI GRATUITE ȘI DREPT DE SUBSCRIERE ACȚIUNI LA PREȚ PREFERENȚIAL	48
7. DIMINUAREA CAPITALULUI SOCIAL PRIN REDUCEREA NUMĂRULUI DE ACȚIUNI	49
8. DIMINUARE CAPITAL SOCIAL PRIN REDUCEREA VALORII NOMINALE A ACȚIUNILOR	50
ANEXA 3.....	52
ANEXA 4 - Procedura de determinare a prețului de deschidere a sesiunii de tranzacționare pe piața reglementată de instrumente financiare derivate administrată de SIBEX („Procedura de fixing”)....	53
ANEXA 5 - Clasificarea opțiunilor tranzacționate pe piața reglementată de instrumente financiare derivate administrată de SIBEX.....	55

Regulamentul nr. 4 privind tranzacționarea pe piața reglementată de instrumente financiare derivate administrată de SIBEX–SIBIU STOCK EXCHANGE S.A.

Aprobat prin deciziile C.N.V.M. nr. 358/31.01.2006, nr.1189/24.05.2006, nr.3457/22.11.2006, nr. 958/17.06.2009, 1219/06.08.2009, nr. 1678/03.12.2009, nr. 1733/16.12.2009, nr. 48/13.01.2011, nr. 1148/03.11.2011, și Decizia A.S.F. nr. 2029/18.12.2014

DISPOZIȚII GENERALE

Art. 1

(1) Prezentul regulament stabilește principiile, regulile și termenii în baza cărora se tranzacționează instrumente financiare derivate pe piața reglementată de instrumente financiare derivate administrată de SIBEX – SIBIU STOCK EXCHANGE S.A., în conformitate cu dispozițiile reglementărilor legale în vigoare.

(2) Dispozițiile prezentului regulament se completează cu prevederile celorlalte regulamente ale SIBEX și ale regulamentelor, regulilor și deciziilor emise de sau aplicabile Contrapărții Centrale agreată de aceasta.

(3) Compensarea și decontarea tranzacțiilor cu instrumente financiare derivate efectuate pe piața reglementată de instrumente financiare derivate administrată de SIBEX – SIBIU STOCK EXCHANGE S.A. este în sarcina Athens Exchange Clearing House S.A., contraparte centrală definită în conformitate cu reglementările europene aplicabile, autorizată corespunzător de autoritatea națională competentă și desemnată contractual de către SIBEX să presteze servicii de compensare-decontare a tranzacțiilor cu instrumente financiare derivate pentru una sau mai multe din piețele reglementate administrate de către SIBEX.

(4) Athens Exchange Clearing House S.A., în calitate de contraparte centrală agreată și în calitate de administrator al unui sistem de compensare-decontare pentru instrumente financiare derivate este răspunzătoare pentru îndeplinirea la timp și în mod corect a obligațiilor de compensare-decontare a tranzacțiilor efectuate pe piața reglementată de instrumente financiare derivate administrată de SIBEX, în conformitate cu prevederile legislației europene, ale statului membru de origine, și în conformitate cu reglementările proprii.

Art. 2

(1) Termenii și expresiile folosite pe parcursul prezentului regulament au semnificația dată în legile și reglementările pieței de capital din România în vigoare și în reglementările aplicabile Athens Exchange Clearing House S.A. în calitate de contraparte centrală agreată, atât cele în general aplicabile la nivel european, cât și cele aplicabile la nivelul statului membru de origine.

(2) Pe parcursul prezentului regulament termenii și expresiile de mai jos au următoarele semnificații:

- a) „**Activ suport (underlying asset)**” - reprezintă instrumentul financiar, indicele bursier sau valutar, rata dobânzii, marfa, precum și orice alt activ sau instrument al cărui preț, randament sau unitate de mărime stă la baza valorii unui instrument financiar derivat;
- b) „**A.S.F.**” – Autoritatea de Supraveghere Financiară;
- c) „**Athens Exchange Clearing House S.A.**” sau „**ATHEXClear**” - contraparta centrală desemnată contractual de către SIBEX să presteze servicii de compensare-decontare a tranzacțiilor cu instrumentelor financiare derivate pentru piața reglementată de instrumente financiare derivate administrată de către SIBEX, conform deciziei Consiliului de Administrație al SIBEX;
- d) „**Contract futures**” - reprezintă un instrument financiar derivat constând într-un contract standardizat, în conformitate cu specificațiile contractului stabilite de către SIBEX și aprobate de către A.S.F., care creează pentru părțile contractante obligația de a cumpăra, respectiv de a

Regulamentul nr. 4 privind tranzacționarea pe piața reglementată de instrumente financiare derivate administrată de SIBEX-SIBIU STOCK EXCHANGE S.A.

Aprobat prin deciziile C.N.V.M. nr. 358/31.01.2006, nr.1189/24.05.2006, nr.3457/22.11.2006, nr. 958/17.06.2009, 1219/06.08.2009, nr. 1678/03.12.2009, nr. 1733/16.12.2009, nr. 48/13.01.2011, nr. 1148/03.11.2011, și Decizia A.S.F. nr. 2029/18.12.2014

- vinde, un anumit activ suport la o dată ulterioară (data scadenței) și la un preț convenit în momentul încheierii tranzacției pe piața reglementată de instrumente financiare derivate;
- e) **„Contract Options” sau „Opțiune”** - reprezintă un instrument financiar derivat constând într-un contract standardizat, în conformitate cu specificațiile contractului stabilite de SIBEX, prin care cumpărătorul are dreptul, dar nu și obligația, de a cumpăra (opțiune Call) sau de a vinde (opțiune Put) în schimbul plății unui preț (prima), un anumit activ suport la un anumit preț predeterminat (preț de exercitare), pe întreaga durată de viață a opțiunii (tip American) sau doar la data scadenței (tip European);
  - f) **„Cotația”** - Cotația reprezintă prețul sau prima care se negociază prin mecanismele specifice pieței în vederea încheierii de tranzacții cu un anumit instrument financiar derivat; aceasta poate fi exprimată în unități monetare, puncte indice, rata a dobânzii, randamentul, mărimea, valoarea etc, în conformitate cu specificațiile contractului stabilite de către SIBEX și aprobate de A.S.F.
  - g) **„C.N.V.M.”** - Comisia Națională a Valorilor Mobiliare;
  - h) **„Contrapartea Centrală”, acronim „C.P.C.”** – înseamnă o persoană juridică care se interpune între contrapărțile la contractele tranzacționate pe una sau mai multe piețe financiare, devenind astfel cumpărător pentru fiecare vânzător și vânzător pentru fiecare cumpărător;
  - i) **„Data scadenței” sau „Scadența” (expiration date/expiration)** - reprezintă ziua din luna de scadență la care o anumită serie de instrumente financiare derivate expiră, iar pozițiile deschise existente sunt închise de către ATHEXCclear la prețul final de decontare.
  - j) **„Data ex”** - data de tranzacționare de la care cumpărătorii unei acțiuni nu mai beneficiază de drepturile asociate acestora și asupra cărora nu se mai răsfrâng efectele hotărârilor adunării generale a acționarilor.
  - k) **„Fast market”** – situația în care tranzacționarea unui instrument derivat se face în condiții deosebite cum ar fi: fluctuații mari de preț într-o perioadă scurtă de timp, atingerea variației zilnice maxime admise sau alte situații clasificate astfel de către SIBEX-SIBIU STOCK EXCHANGE S.A.;
  - l) **„Hellenic Capital Market Commission”, acronim „H.C.M.C.”** – autoritatea națională competentă a ATHEXCclear;
  - m) **„Intermediari”** - societăți de servicii și investiții financiare autorizate de C.N.V.M./A.S.F., instituții de credit autorizate de Banca Națională a României, în conformitate cu legislația bancară aplicabilă, precum și entități de natura acestora autorizate în state membre sau nemembre să presteze servicii și activități de investiții de natura celor prevăzute la art. 5 din Legea 297/2004, care au fost înscrise în Registrul public al A.S.F.;
  - n) **„Limita de credit”** - Limita calculată și atribuită de ATHEXCclear fiecărui Membru Compensator (Direct sau General) în parte, în baza reglementărilor aplicabile ATHEXCclear în calitate de administrator al sistemului de compensare-decontare, în strânsă legătură cu dreptul unui Participant admis în sistemul de tranzacționare de a introduce ordine și de a efectua tranzacții pe piața reglementată de instrumente financiare derivate administrată de Sibex.
  - o) **„Market Maker”** – participantul pe piața reglementată de instrumente financiare derivate administrată de Sibex, care este prezent în mod continuu pe piață pentru a tranzacționa pe cont propriu și care se comportă ca un vânzător și cumpărător de instrumente financiare angajând propriul capital la prețurile afișate de acesta;
  - p) **„Membru Compensator”** - persoana juridică care îndeplinește cerințele de admitere stabilite de ATHEXCclear și care a fost admis în sistemul de compensare și decontare administrat de ATHEXCclear. Membrul Compensator este responsabil în relația cu ATHEXCclear să își îndeplinească toate obligațiile care decurg din calitatea sa de membru compensator, în

Regulamentul nr. 4 privind tranzacționarea pe piața reglementată de instrumente financiare derivate administrată de SIBEX-SIBIU STOCK EXCHANGE S.A.

Aprobat prin deciziile C.N.V.M. nr. 358/31.01.2006, nr.1189/24.05.2006, nr.3457/22.11.2006, nr. 958/17.06.2009, 1219/06.08.2009, nr. 1678/03.12.2009, nr. 1733/16.12.2009, nr. 48/13.01.2011, nr. 1148/03.11.2011, și Decizia A.S.F. nr. 2029/18.12.2014

conformitate cu prevederile reglementărilor aplicabile ATHEXCLEAR. În cazul în care se face trimitere în prezentul regulament la termenul "membru compensator", aceasta desemnează atât Membrul Compensator Direct cât și Membrul Compensator General, potrivit definiției din prezentul regulament, dacă nu se specifică altfel în mod expres.

- q) **„Membru Compensator Direct”** - membru compensator care are dreptul de a compensa doar tranzacțiile pe care le efectuează în calitate de participant la piață.
- r) **„Membru Compensator General”** - membru compensator care are dreptul de a compensa și tranzacțiile altor participanți la piață în baza unor contracte distincte încheiate cu Membri Noncompensatori.
- s) **„Participanți”** – intermediarii prevăzuți la lit.m) și traderii sau alte instituții echivalente autorizate să presteze servicii și activități de investiții în conformitate cu legislația U.E..
- t) **„Pasul de tranzacționare”** – element caracteristic al specificațiilor instrumentelor financiare derivate care reprezintă fluctuația minimă a prețului unui instrument financiar.
- u) **„Piață de referință”**:
  - piața reglementată/sistemul alternativ de tranzacționare pe care se tranzacționează activul suport al unui instrument financiar derivat, inclusiv indici bursieri care constituie activ suport pentru un anumit instrument financiar derivat, admis la tranzacționare pe piața reglementată de instrumente financiare derivate administrată de SIBEX; în situația în care activul suport este tranzacționat pe mai multe piețe/sisteme, Consiliul de Administrație al SIBEX va stabili care din respectivele piețe/sisteme se consideră piața de referință;
  - în cazul în care activul suport nu este tranzacționat pe o piață reglementată sau în cadrul unui sistem alternativ de tranzacționare, inclusiv indici bursieri care constituie activ suport pentru un anumit instrument financiar derivat, prețul activului suport trebuie să fie calculat și publicat regulat de către o autoritate competentă sau instituție recunoscută la nivel internațional, caz în care SIBEX va publica pe pagina web proprie sursele unde pot fi accesate informațiile referitoare la valorile activului suport respectiv.
- v) **„Prețul de cotare”** – este specific contractelor futures, fiind reprezentat de prețul ultimei tranzacții, la un anumit moment dat, în cursul unei ședințe de tranzacționare, pe fiecare tip de contract și scadență.
- w) **„Preț de închidere”** - prețul ultimei tranzacții, în cadrul unei ședințe de tranzacționare;
- x) **„Prețul final de decontare” sau „Preț de lichidare la scadență”** - element caracteristic al specificațiilor instrumentelor financiare derivate reprezentând prețul la care sunt lichidate de către ATHEXCLEAR la scadență pozițiile cu instrumente financiare derivate rămase deschise;
- y) **„Prețul zilnic de decontare”**- element caracteristic al specificațiilor instrumentelor financiare derivate reprezentând prețul la care sunt evaluate zilnic de către ATHEXCLEAR toate pozițiile deschise pe instrumente financiare derivate admise la tranzacționare pe piața reglementată de instrumente financiare derivate administrată de SIBEX. Este folosit în vederea marcării zilnice la piața și efectuării procedurilor de clearing și decontare de către ATHEXCLEAR.
- z) **„Preț de referință”** – prețul activului suport calculat și publicat regulat, dacă este cazul de SIBEX, în situația în care respectivul activ nu este tranzacționat pe o piață;
- aa) **„Reglementări aplicabile ATHEXCLEAR”** - Regulamentul (UE) nr.648/2012 privind instrumentele financiare derivate extrabursiere, contrapărțile centrale și registrele centrale de tranzacții (EMIR), Legea Statului Grec nr.3606/2007, precum și alte prevederi legale incidente; Regulamentul ATHEXCLEAR privind compensarea tranzacțiilor cu instrumente financiare derivate în vigoare precum și deciziile de aplicare a acestuia în vigoare.
- bb) **„SIBEX”** - SIBEX – SIBIU STOCK EXCHANGE S.A.;

Regulamentul nr. 4 privind tranzacționarea pe piața reglementată de instrumente financiare derivate administrată de SIBEX–SIBIU STOCK EXCHANGE S.A.

Aprobat prin deciziile C.N.V.M. nr. 358/31.01.2006, nr.1189/24.05.2006, nr.3457/22.11.2006, nr. 958/17.06.2009, 1219/06.08.2009, nr. 1678/03.12.2009, nr. 1733/16.12.2009, nr. 48/13.01.2011, nr. 1148/03.11.2011, și Decizia A.S.F. nr. 2029/18.12.2014

- cc) „**Spread**” – diferența dintre prețul celei mai bune oferte de cumpărare și prețul celei mai bune oferte de vânzare al unui instrument financiar derivat. În cazul participanților care dețin calitatea de Market-Maker, spreadul va fi considerat ca fiind diferența dintre prețul ordinului de cumpărare și prețul ordinului de vânzare introduse de acesta pe instrumentul pentru care deține calitatea de Market-Maker.
- dd) „**Start of day price**” - sau „prețul de referință pentru deschiderea ședinței de tranzacționare” reprezintă prețul față de care se calculează variația maximă standard și variația maximă extinsă în cursul unei ședințe de tranzacționare, după caz, care este stabilită de către SIBEX pentru fiecare instrument financiar derivat în parte și agreeată în prealabil de ATHEXClear.

Art. 3

Prevederile prezentului regulament sunt aplicabile participanților pe piața reglementată de instrumente financiare derivate administrată de SIBEX, brokerilor activi, precum și, după caz, oricărui angajat al unui participant.

CAPITOLUL I - PREVEDERI GENERALE PRIVIND ACTIVITATEA DE TRANZACȚIONARE PE PIAȚA REGLEMENTATĂ DE INSTRUMENTE FINANCIARE ADMINISTRATĂ DE SIBEX ȘI OBLIGAȚIILE ȘI RĂSPUNDEREA PARTICIPANȚILOR ÎN LEGĂTURĂ CU TRANZACȚIILE EFECTUATE PE ACEASTĂ PIAȚĂ

Art. 4

(1) Participanții pe piața reglementată de instrumente financiare derivate administrată de SIBEX trebuie să respecte întocmai obligațiile și interdicțiile stabilite în sarcina lor prin legile și regulamentele în vigoare și au, pe lângă obligațiile generale prevăzute în cuprinsul Regulamentului nr. 3 privind organizarea și funcționarea pieței reglementate de instrumente financiare derivate administrate de Sibex - Sibiu Stock Exchange S.A., următoarele obligații specifice în legătură cu tranzacțiile efectuate pe piața reglementată de instrumente financiare derivate administrată de SIBEX și în legătură cu sistemul electronic de tranzacționare prin intermediul căruia se desfășoară tranzacționarea pe piața reglementată de instrumente financiare derivate așa cum acesta este pus la dispoziția participanților de către SIBEX:

- a) să aibă stabilite mecanisme adecvate și eficiente de control și audit intern în ceea ce privește activitatea de tranzacționare, cel puțin din punct de vedere al prevenirii oricărui acces neautorizat la sistemul de tranzacționare, în acord cu prevederile prezentului regulament;
- b) să informeze clienții proprii că tranzacțiile efectuate de aceștia sunt supuse regulilor prevăzute în prezentul regulament;
- c) să informeze clienții proprii că operațiunile de compensare-decontare a tranzacțiilor efectuate de aceștia sunt supuse reglementărilor aplicabile C.P.C. agreeată, disponibile pe site-ul SIBEX;
- d) să angajeze în activitatea de tranzacționare derulată pe piața de instrumente financiare derivate administrată de SIBEX un număr adecvat de personal cu suficiente cunoștințe, experiență și calificare, pentru a se asigura că activitatea de tranzacționare pe piața reglementată de instrumente financiare derivate administrată de SIBEX este în deplină concordanță cu prevederile prezentului regulament.

(2) Participanții vor fi răspunzători pentru neîndeplinirea oricăror obligații care cad în sarcina acestora, așa cum acestea sunt prevăzute în cuprinsul prezentului regulament.

Regulamentul nr. 4 privind tranzacționarea pe piața reglementată de instrumente financiare derivate administrată de SIBEX–SIBIU STOCK EXCHANGE S.A.

Aprobat prin deciziile C.N.V.M. nr. 358/31.01.2006, nr.1189/24.05.2006, nr.3457/22.11.2006, nr. 958/17.06.2009, 1219/06.08.2009, nr. 1678/03.12.2009, nr. 1733/16.12.2009, nr. 48/13.01.2011, nr. 1148/03.11.2011, și Decizia A.S.F. nr. 2029/18.12.2014

Fiecare Participant va fi astfel răspunzător pentru:

- a) orice acțiune, inacțiune sau omisiune a persoanelor care reprezintă respectivul Participant în relația cu SIBEX;
- b) orice acțiune, inacțiune sau omisiune a persoanelor mandatate de Participant sau care asistă Participantul în îndeplinirea obligațiilor prevăzute în prezentul regulament;
- c) și în mod special orice acțiune, inacțiune sau omisiune a persoanelor cărora Participantul le permite accesul la sistemele de tranzacționare ale SIBEX în scopul executării de tranzacții pe piața de reglementată de instrumente financiare derivate administrată de SIBEX.

(3) Fiecare Participant va avea obligația de a indica prin ordinul de tranzacționare (vânzare sau cumpărare) introdus în sistemul de tranzacționare al SIBEX calitatea sa de Membru Compensator sau Membrul Compensator General care îl reprezintă, și care va fi răspunzător în fața ATHEXCclear pentru operațiunile de compensare fie pe contul cumpărătorului, fie pe contul vânzătorului.

(4) Odată cu executarea tranzacției de cumpărare sau de vânzare, Membrul Compensator sau Membrul Compensator General se substituie în mod automat Participantului care a executat tranzacția, devenind astfel contrapartea vânzătorului sau cumpărătorului, după caz, și fiind responsabil față de ATHEXCclear pentru compensarea-decontarea tranzacției. În caz de imposibilitate de onorare a obligațiilor financiare ale unui Membru Compensator sau Membru Compensator General în ceea ce privește compensarea-decontarea unei anumite tranzacții, se vor aplica în mod corespunzător prevederile reglementărilor aplicabile ATHEXCclear.

(5) Participanții vor depune toate diligențele și vor dispune toate măsurile necesare pentru a preveni orice fel de vicii ale instrucțiunilor sau ordinelor de tranzacționare pe care le administrează în scopul efectuării de tranzacții pe piața SIBEX, cum ar fi erori, falsuri sau fraudă. Orice cauză de nulitate sau anulare sau alt viciu de natură juridică a instrucțiunii sau ordinului de tranzacționare nu va afecta valabilitatea tranzacțiilor executate de un Participant în baza respectivelor instrucțiuni sau ordine.

(6) Neîndeplinirea obligațiilor unui Participant în legătură cu tranzacțiile executate pe piața de instrumente financiare derivate administrată de SIBEX, cauzată de aplicarea unor sancțiuni împotriva unui Participant de către autoritățile judiciare sau administrative și orice consecințe pe care o astfel de măsură le-ar putea avea asupra caracterului ordonat al operațiunilor desfășurate pe piața de instrumente financiare derivate administrată de SIBEX, constituie temei pentru angajarea răspunderii Participantului în cauză.

(7) Participanții la piața reglementată de instrumente financiare derivate administrată de SIBEX sunt obligați să informeze clienții existenți și potențiali cu privire la prevederile prezentului regulament, prevederile reglementărilor C.P.C. agreeate – ATHEXCclear, precum și asupra altor prevederi legale incidente.

(8) Participanții la piața reglementată de instrumente financiare derivate administrată de SIBEX vor urmări ca în procesul de comunicare cu clienții existenți și potențiali să prezinte în mod obiectiv caracteristicile principale ale instrumentelor financiare derivate, precum și să nu sugereze ca rezultatele pozitive obținute în trecut ar constitui o garanție cu privire la performanțele viitoare în cazul în care se referă la un anumit instrument financiar derivat sau strategie de tranzacționare.

(9) SIBEX, acționând în calitatea sa de operator de piață și emitent al instrumentelor financiare derivate tranzacționate pe piața reglementată pe care o administrează, nu își asumă nicio responsabilitate față de participanții la piața reglementată de instrumente financiare derivate sau terți în următoarele situații:

- a) în cazul în care participanții la piața reglementată de instrumente financiare derivate sau brokerii activi nu respectă normele din legislația în vigoare, inclusiv cele cuprinse în reglementările SIBEX cu privire la piața reglementată de instrumente financiare derivate;

Regulamentul nr. 4 privind tranzacționarea pe piața reglementată de instrumente financiare derivate administrată de SIBEX–SIBIU STOCK EXCHANGE S.A.

Aprobat prin deciziile C.N.V.M. nr. 358/31.01.2006, nr.1189/24.05.2006, nr.3457/22.11.2006, nr. 958/17.06.2009, 1219/06.08.2009, nr. 1678/03.12.2009, nr. 1733/16.12.2009, nr. 48/13.01.2011, nr. 1148/03.11.2011, și Decizia A.S.F. nr. 2029/18.12.2014

- b) înregistrarea de pierderi financiare sau de orice altă natură suferite ca urmare a activității desfășurate pe piața reglementată de instrumente financiare derivate administrată de SIBEX;
- c) în situații de forță majoră.

(10) SIBEX în calitate de operator de piață, va depune toate diligențele necesare pentru a asigura buna funcționare pe bază continuă a sistemului de tranzacționare, pentru a preveni eventuale erori de operare în sistemul de tranzacționare pe care îl administrează și pentru a asigura în timp cât mai scurt remedierea oricăror defecțiuni sau disfuncționalități, însă nu va fi ținută răspunzătoare pentru:

- a) compensarea oricăror pierderi suportate de către Participanți sau terți ca rezultat al unor evenimente de forță majoră, cum ar fi: război, greve, revolte, insurecții, epidemii, incendii, inundații, sau de alte cauze în afara controlului rezonabil al SIBEX;
- b) compensarea oricăror pierderi suferite de către un Participant sau orice terț, ca urmare a imposibilitatea conectării unei stații de lucru la sistemul de tranzacționare al SIBEX generată de întreruperea alimentării cu energie electrică a Participantului, probleme tehnice în sistemul intern al Participantului sau nefuncționarea legăturii de comunicații cu sistemul de tranzacționare al SIBEX, datorată furnizorului de comunicații sau a altor defecțiuni de aceasta natura existente la nivelul Participantului, oricărei utilizări frauduloase a sistemului de tranzacționare sau a datelor generate de către acesta, de către Participant, angajații sau agenții acestuia sau terți;
- c) orice daune directe și/sau indirecte cauzate de sau rezultate din oprirea sistemului de tranzacționare al SIBEX, din motive în afara controlului rezonabil al SIBEX.

CAPITOLUL II - INSTRUMENTELE FINANCIARE DE PE PIAȚA REGLEMENTATĂ DE INSTRUMENTE FINANCIARE DERIVATE ADMINISTRATĂ DE SIBEX

Art. 5

Pe piața reglementată de instrumente financiare derivate administrată de SIBEX se tranzacționează contracte futures și opțiuni.

Art. 6

(1) Consiliul de Administrație al SIBEX stabilește criteriile pe baza cărora se admit la tranzacționare contracte futures și opțiuni pe piața reglementată de instrumente financiare derivate administrată de SIBEX.

(2) Condițiile principale pentru ca un instrument financiar derivat să fie admis și menținut la tranzacționare pe piața reglementată de instrumente financiare derivate administrată de SIBEX sunt:

- a) contractele privind instrumentele financiare derivate permit formarea ordonată a prețului, precum și existența condițiilor efective de compensare și decontare;
- b) termenii contractului reprezentând instrumentele financiare derivate trebuie să fie clari și să permită o corelare între prețul instrumentului financiar derivat și prețul activului suport;
- c) prețul activului suport trebuie să fie public;
- d) trebuie să existe suficiente informații specifice, necesare pentru a evalua instrumentul financiar derivat;
- e) acordurile pentru determinarea prețului de decontare a contractului cu instrumente financiare derivate trebuie să asigure faptul că prețul reflectă în mod adecvat prețul activului suport și minimizează posibilitățile de manipulare;
- f) să nu expună sistemele de tranzacționare la riscuri disproporționate care pot afecta funcționarea corectă a piețelor și a sistemului de tranzacționare;

Regulamentul nr. 4 privind tranzacționarea pe piața reglementată de instrumente financiare derivate administrată de SIBEX–SIBIU STOCK EXCHANGE S.A.

Aprobat prin deciziile C.N.V.M. nr. 358/31.01.2006, nr.1189/24.05.2006, nr.3457/22.11.2006, nr. 958/17.06.2009, 1219/06.08.2009, nr. 1678/03.12.2009, nr. 1733/16.12.2009, nr. 48/13.01.2011, nr. 1148/03.11.2011, și Decizia A.S.F. nr. 2029/18.12.2014

g) atunci când un instrument financiar derivat impune livrarea activului suport în schimbul decontării fondurilor bănești:

- 1) trebuie să existe proceduri adecvate privind plata și livrarea activului suport;
- 2) trebuie să existe mijloace adecvate pentru obținerea de informații relevante, corecte și actualizate referitoare la activul suport.

(3) Existența unei C.P.C. care să asigure serviciile de compensare-decontare în legătură cu un nou instrument financiar derivat este în toate cazurile obligatorie pentru admiterea la tranzacționare a unui instrument financiar derivat.

(4) Departamentul Dezvoltare și Produse Noi al SIBEX va analiza, anterior formulării unei propuneri de admitere la tranzacționare a unui instrument financiar derivat, îndeplinirea criteriilor de admitere la tranzacționare și va demara procedura de consultare a ATHEXClear cu privire la admiterea și parametrii specifici noului instrument financiar derivat.

(5) Propunerile referitoare la admiterea la tranzacționare de noi instrumente financiare derivate pe piața reglementată de instrumente financiare derivate administrată de SIBEX împreună cu specificațiile acestora sunt transmise de către Departamentul de Dezvoltare și Produse Noi Conducătorilor societății care le vor analiza și le vor supune aprobării Consiliului de Administrație al SIBEX.

(6) Decizia de admitere la tranzacționare a instrumentelor financiare derivate emisă de Consiliul de Administrație, precum și specificațiile instrumentelor derivate vor fi transmise A.S.F., în vederea înregistrării noilor instrumente.

(7) Certificatul de înregistrare a noilor instrumente financiare derivate emis de A.S.F. se comunică, împreună cu Decizia Consiliului de Administrație de admitere la tranzacționare a instrumentelor financiare derivate respective:

- a) ATHEXClear, în vederea configurării în sistemul de compensare-decontare a caracteristicilor și parametrilor instrumentelor financiare derivate respective;
- b) Departamentului Tranzacții și Supraveghere Piețe în vederea configurării în sistemul electronic de tranzacționare a caracteristicilor și parametrilor instrumentelor financiare derivate respective și în vederea comunicării către participanți.

Art. 7

(1) Tranzacționarea unui instrument financiar derivat este permisă pe piața reglementată de instrumente financiare derivate administrată de SIBEX numai după emiterea de către A.S.F. a certificatului de înregistrare.

(2) Conducătorii societății vor stabili data de la care se vor putea tranzacționa noile instrumente financiare derivate, dată ce va fi comunicată participanților.

(3) După admiterea la tranzacționare, Departamentul Tranzacții și Supraveghere Piețe al SIBEX va monitoriza îndeplinirea condițiilor care au stat la baza admiterii la tranzacționare a instrumentului financiar derivat respectiv.

Art. 8

(1) Consiliul de Administrație al SIBEX poate decide suspendarea de la tranzacționarea pe piața reglementată de instrumente financiare derivate a unui instrument financiar derivat, cel puțin în următoarele situații:

- a) la solicitarea ATHEXClear, când nu mai pot fi asigurate în condiții normale serviciile de compensare și decontare a acestor instrumente financiare derivate, pentru o perioadă determinată de timp;

Regulamentul nr. 4 privind tranzacționarea pe piața reglementată de instrumente financiare derivate administrată de SIBEX–SIBIU STOCK EXCHANGE S.A.

Aprobat prin deciziile C.N.V.M. nr. 358/31.01.2006, nr.1189/24.05.2006, nr.3457/22.11.2006, nr. 958/17.06.2009, 1219/06.08.2009, nr. 1678/03.12.2009, nr. 1733/16.12.2009, nr. 48/13.01.2011, nr. 1148/03.11.2011, și Decizia A.S.F. nr. 2029/18.12.2014

b) alte evenimente de natură a afecta buna funcționare a sistemului de tranzacționare pe care este tranzacționat respectivul instrument financiar derivat, pentru o perioadă determinată de timp.

(2) Consiliul de Administrație al SIBEX poate decide retragerea de la tranzacționarea pe piața reglementată de instrumente financiare derivate a unui instrument financiar derivat, cel puțin în următoarele situații:

- a) instrumentul respectiv nu mai îndeplinește condițiile de menținere la tranzacționare specificate în art. 6, alin. (2) din prezentul regulament;
- b) la solicitarea ATHEXClear, când nu mai pot fi asigurate în condiții normale serviciile de compensare și decontare a acestor instrumente financiare derivate;
- c) alte evenimente de natură a afecta buna funcționare a sistemului de tranzacționare pe care este tranzacționat respectivul instrument financiar derivat.

(3) Decizia de suspendare, sau de retragere, după caz, va fi comunicată ATHEXClear înainte de intrarea acesteia în vigoare.

(4) În situația în care Consiliul de Administrație decide suspendarea sau retragerea de la tranzacționare a unui contract futures, vor fi suspendate sau retrase de la tranzacționare automat și opțiunile pe acel contract, iar în cazul retragerii, ordinele de tranzacționare existente pe respectivele contracte futures și cu opțiuni vor fi anulate din sistemul electronic de tranzacționare, dacă participanții în cauză nu au efectuat această operațiune.

(5) Consiliul de Administrație al SIBEX poate decide readmiterea la tranzacționare a unui instrument financiar derivat, numai după eliminarea cauzelor care au dus la retragerea acestuia de la tranzacționare.

(6) Deciziile de suspendare și retragere vor fi afișate pe pagina web www.sibex.ro și vor fi comunicate A.S.F. și participanților pe piața reglementată de instrumente financiare derivate administrată de SIBEX.

(7) Deciziile de suspendare și retragere vor fi comunicate:

- a) Departamentului Tranzacții și Supraveghere Piețe al SIBEX în vederea operării în sistemul electronic de tranzacționare a suspendării sau a retragerii de la tranzacționare, după caz, a instrumentelor financiare respective, în vederea comunicării acestora către participanți și publicării acestora pe pagina web www.sibex.ro,
- b) Departamentului Juridic și Resurse Umane în vederea comunicării acestora către A.S.F..

Secțiunea 1 - Contractele futures

Art. 9

(1) Contractele futures sunt contracte standardizate de SIBEX ce creează pentru părțile contractante obligația de a cumpăra și respectiv de a vinde un anumit activ suport la data scadenței și la un preț convenit la momentul încheierii tranzacției.

(2) Clauzele standardizate (denumite în continuare “specificații”) ale contractelor futures tranzacționate pe piața reglementată de instrumente financiare derivate administrată de SIBEX sunt aprobate de către Consiliul de Administrație al societății și se referă cel puțin la următoarele:

- a) simbolul;
- b) activul suport;
- c) cotația;
- d) pasul de tranzacționare;
- e) modalitatea de determinare a prețului la care se efectuează marcarea zilnică la piață (preț zilnic de decontare);

Regulamentul nr. 4 privind tranzacționarea pe piața reglementată de instrumente financiare derivate administrată de SIBEX–SIBIU STOCK EXCHANGE S.A.

Aprobat prin deciziile C.N.V.M. nr. 358/31.01.2006, nr.1189/24.05.2006, nr.3457/22.11.2006, nr. 958/17.06.2009, 1219/06.08.2009, nr. 1678/03.12.2009, nr. 1733/16.12.2009, nr. 48/13.01.2011, nr. 1148/03.11.2011, și Decizia A.S.F. nr. 2029/18.12.2014

- f) orarul de tranzacționare;
- g) numărul minim de serii și modalitatea de caracterizare a unei serii;
- h) data scadenței;
- i) mărimea obiectului contractului sau multiplicatorul;
- j) lunile de inițiere;
- k) prima și ultima zi de tranzacționare;
- l) modalitatea de determinare a prețului de lichidare la scadență (preț final de decontare);
- m) modalitatea de lichidare la scadență a pozițiilor rămase deschise, în evidența ATHEXClear, respectiv decontare finală în fonduri sau livrare fizică;
- n) modalitatea de determinare a prețului de lichidare în situația în care instrumentul financiar derivat este retras de la tranzacționare.

Art. 10

Contractele futures tranzacționate pe piața reglementată de instrumente financiare derivate administrată de SIBEX se pot lichida, la scadență, în două moduri, în funcție de specificațiile instrumentelor respective, aprobate de A.S.F.: fără livrare fizică (cu decontare finală în fonduri) sau cu livrare fizică.

Art. 11

(1) La scadența contractelor futures fără livrare fizică, lichidarea pozițiilor deschise se va face numai prin plata diferențelor de preț, potrivit specificațiilor fiecărui contract.

(2) Lichidarea pozițiilor deschise ale participanților, pe contul House, contul de Market Maker și pe fiecare client, se efectuează de către ATHEXClear, conform reglementărilor aplicabile ATHEXClear, disponibile pe site-ul SIBEX.

Art. 12

Contractele futures cu livrare fizică se lichidează la scadență în conformitate cu specificațiile contractului și cu reglementările aplicabile ATHEXClear, disponibile pe site-ul SIBEX.

Secțiunea 2 - Opțiunile

Art. 13

(1) Pe piața reglementată de instrumente financiare derivate administrată de SIBEX se tranzacționează opțiuni de stil „european” având ca activ suport contracte futures tranzacționate pe aceeași piață, cursuri de schimb valutar, aur, petrol, indici bursieri și instrumente financiare, precum și opțiuni de stil „american” având ca activ suport contracte futures tranzacționate pe aceeași piață.

(2) Mărimea activului suport pentru o opțiune tranzacționată pe piața reglementată de instrumente financiare derivate administrată de SIBEX este stabilită de SIBEX și menționată în clauzele standardizate (denumite în continuare “specificații”) ale opțiunii.

Art. 14

(1) Opțiunile tranzacționate pe piața reglementată de instrumente financiare derivate administrată de SIBEX sunt Opțiunile Standard, definite ca acele contracte standardizate de SIBEX care, în schimbul plății unei prime, creează pentru cumpărătorul opțiunii dreptul, dar nu și obligația, de a cumpăra sau a vinde un anumit activ suport la un preț prestabilit, numit preț de exercitare până la sau la data expirării contractului, în

Regulamentul nr. 4 privind tranzacționarea pe piața reglementată de instrumente financiare derivate administrată de SIBEX–SIBIU STOCK EXCHANGE S.A.

Aprobat prin deciziile C.N.V.M. nr. 358/31.01.2006, nr.1189/24.05.2006, nr.3457/22.11.2006, nr. 958/17.06.2009, 1219/06.08.2009, nr. 1678/03.12.2009, nr. 1733/16.12.2009, nr. 48/13.01.2011, nr. 1148/03.11.2011, și Decizia A.S.F. nr. 2029/18.12.2014

schimbul primei plătite vânzătorului la încheierea tranzacției, vânzătorului opțiunii revenindu-i obligația de a vinde sau a cumpăra activul suport, în funcție de tipul opțiunii, dacă opțiunea este exercitată;

(2) Specificațiile opțiunilor tranzacționate pe piața reglementată de instrumente financiare derivate administrată de SIBEX sunt aprobate de către Consiliul de Administrație al societății și se referă cel puțin la următoarele:

- a) simbol;
- b) activul suport;
- c) mărimea obiectului contractului sau multiplicatorul;
- d) cotația primei;
- e) pasul de tranzacționare;
- f) modalitatea de determinare a prețului la care se efectuează marcarea zilnică la piață (preț zilnic de decontare);
- g) orarul de tranzacționare;
- h) lunile de inițiere;
- i) ultima zi de tranzacționare;
- j) data expirării;
- k) data exercitării;
- l) data expirării opțiunii;
- m) stilul opțiunii (american sau european);
- n) stabilirea și generarea prețului de exercitare;
- o) prima zi de tranzacționare;
- p) modalitatea de determinare a prețului de lichidare la scadență (preț final de decontare);
- q) modalitatea de executare la scadență a pozițiilor deschise în evidența ATHEXClear, respectiv decontare finală în fonduri sau livrare fizică;
- r) modul de exercitare al opțiunilor;
- s) modul de decontare la exercitarea opțiunii, respectiv decontare în fonduri sau livrare fizică;
- t) modalitatea de determinare a prețului de lichidare în situația în care instrumentul financiar derivat este retras de la tranzacționare.

Art. 15

(1) Opțiunile standard tranzacționate pe piața reglementată de instrumente financiare derivate administrată de SIBEX sunt de două tipuri:

- a) CALL – este contractul standardizat care dă dreptul cumpărătorului opțiunii ca, până la sau la scadența contractului, să cumpere activul suport la prețul de exercitare, în schimbul primei plătite vânzătorului la încheierea tranzacției, vânzătorului opțiunii "call" revenindu-i obligația de a vinde activul suport dacă opțiunea este exercitată;
- b) PUT – este contractul standardizat care dă dreptul cumpărătorului opțiunii ca, până la sau la scadența contractului, să vândă activul suport la prețul de exercitare, în schimbul primei plătite vânzătorului la încheierea tranzacției, iar vânzătorului opțiunii "put", obligația de a cumpăra activul suport dacă opțiunea este exercitată.

(2) Clasificarea opțiunilor tranzacționate pe piața reglementată de instrumente financiare derivate administrată de SIBEX este redată în ANEXA nr. 5 din prezentul regulament.

Art. 16

Regulamentul nr. 4 privind tranzacționarea pe piața reglementată de instrumente financiare derivate administrată de SIBEX–SIBIU STOCK EXCHANGE S.A.

Aprobat prin deciziile C.N.V.M. nr. 358/31.01.2006, nr.1189/24.05.2006, nr.3457/22.11.2006, nr. 958/17.06.2009, 1219/06.08.2009, nr. 1678/03.12.2009, nr. 1733/16.12.2009, nr. 48/13.01.2011, nr. 1148/03.11.2011, și Decizia A.S.F. nr. 2029/18.12.2014

(1) Exercițarea unei opțiuni standard de tip CALL de stil „european” conduce automat, în funcție de specificațiile opțiunii, fie la livrarea fizică a activului suport de către vânzătorul opțiunii și la plata activului suport la prețul de exercitare de către cumpărătorul opțiunii, fie la decontarea finală în fonduri.

(2) Exercițarea unei opțiuni standard de tip CALL de stil „american” conduce automat la deschiderea unei poziții de vânzare a unui contract futures suport de către vânzătorul opțiunii și la deschiderea unei poziții de cumpărare a unui contract futures suport de către cumpărătorul opțiunii, la prețul de exercitare.

(3) Exercițarea opțiunilor prevăzute la alin. (1) și (2) conduce automat și la închiderea corespunzătoare a pozițiilor deschise înregistrate pe respectivele instrumente.

Art. 17

(1) Exercițarea unei opțiuni standard de tip PUT de stil „european”, conduce automat în funcție de specificațiile opțiunii, fie la livrarea fizică a activului suport de către cumpărătorul opțiunii, și la plata activului suport la prețul de exercitare de către vânzătorul opțiunii, fie la decontarea finală în fonduri.

(2) Exercițarea unei opțiuni standard de tip PUT de stil „american” conduce automat la deschiderea unei poziții de vânzare a unui contract futures suport de către cumpărătorul opțiunii și la deschiderea unei poziții de cumpărare a unui contract futures suport de către vânzătorul opțiunii, la prețul de exercitare.

(3) Exercițarea opțiunilor prevăzute la alin. (1) și (2) conduce automat și la închiderea corespunzătoare a pozițiilor deschise înregistrate pe respectivele contracte cu opțiuni.

(4) Opțiunile de stil „european” cu livrare fizică se exercită la scadență în conformitate cu specificațiile contractului și cu procedurile stabilite de ATHEXClear, disponibile pe site-ul SIBEX.

Art. 18

(1) În funcție de opțiunea standard de stil „european” tranzacționată, pozițiile rezultate pe piața contractului futures suport în urma exercitării opțiunilor, sunt cele de mai jos:

TRANZACȚIE CU OPȚIUNI	EXERCITARE PRIN
Cumpărare CALL	Cumpărare activ suport
Vânzare CALL	Vânzare activ suport
Cumpărare PUT	Vânzare activ suport
Vânzare PUT	Cumpărare activ suport

Art. 19

(1) Opțiunile standard pot fi “în bani”, “la bani” sau “în afara banilor”, acești termeni indicând relația dintre prețul de exercitare și prețul activului suport al opțiunii, astfel:

- PE – preț de exercitare al opțiunii standard CALL sau PUT;
- PS – prețul activului suport al opțiunii.

	În bani	La bani*	În afara banilor
CALL	PE < PS	PE ≈ PS	PE > PS
PUT	PE > PS	PE ≈ PS	PE < PS

*În scopul determinării prețului „la bani” al opțiunilor în funcție de care sunt introduse în sistemul electronic de tranzacționare preturi de exercitare, convenția generală este următoarea: seria de opțiuni cu prețul de exercitare cel mai apropiat de prețul activului suport este considerată seria „la bani”, pe principiul rotunjirii

Regulamentul nr. 4 privind tranzacționarea pe piața reglementată de instrumente financiare derivate administrată de SIBEX–SIBIU STOCK EXCHANGE S.A.

Aprobat prin deciziile C.N.V.M. nr. 358/31.01.2006, nr.1189/24.05.2006, nr.3457/22.11.2006, nr. 958/17.06.2009, 1219/06.08.2009, nr. 1678/03.12.2009, nr. 1733/16.12.2009, nr. 48/13.01.2011, nr. 1148/03.11.2011, și Decizia A.S.F. nr. 2029/18.12.2014

prețului activului suport la cel mai apropiat preț de exercitare, iar dacă prețul este la egală distanță, se ia în considerare prețul superior.

De exemplu:

Pentru situația în care avem prețuri de exercitare definite ca având valorile 100, 110, **120**, 130 și 140 lei, seria cu prețul de exercitare la **120** este considerată „la bani” dacă prețul activului suport este între valorile de 115 și 124,99. Dacă prețul activului suport este sub 115 și peste 105 (inclusiv valoarea de 105), atunci seria „la bani” este cea cu preț de exercitare de 110, iar dacă prețul activului suport este peste 125 (inclusiv aceasta valoare), și sub 134,99, atunci seria „la bani” este cea cu preț de exercitare de 130.

Art. 20

(1) Prima zi de tranzacționare a unei opțiuni se stabilește prin specificațiile opțiunii respective, specificații aprobate de către Consiliul de Administrație și înregistrate la A.S.F.

(2) Ultima zi de tranzacționare și data expirării unei opțiuni se stabilesc prin specificațiile opțiunii respective, specificații aprobate de către Consiliul de Administrație și înregistrate la A.S.F.

(3) Opțiunile de stil „american” „în bani” pot fi exercitate în orice sesiune de tranzacționare până la data expirării lor, inclusiv în data expirării, care coincide cu ultima zi de tranzacționare, iar opțiunile de stil „european” „în bani” pot fi exercitate numai de către ATHEXCclear la expirarea scadenței.

(4) Dacă cumpărătorul unei opțiuni CALL pe un activ suport tranzacționat pe piața reglementată de instrumente financiare derivate administrată de SIBEX deține și o poziție de vânzare pe piața activului suport respectiv, prin exercitarea opțiunii, poziția de cumpărare deschisă va închide poziția de vânzare deținută pe piața activului suport respectiv.

(5) Dacă cumpărătorul unei opțiuni PUT pe un activ suport tranzacționat pe piața reglementată de instrumente financiare derivate administrată de SIBEX deține și o poziție de cumpărare pe piața activului suport respectiv, prin exercitarea opțiunii, poziția de vânzare deschisă va închide poziția de cumpărare deținută pe piața activului suport.

Art. 21

(1) Opțiunile neexercitate la data expirării vor fi clasificate „în bani”, și „în afara banilor” în funcție de valoarea prețului de executare la scadență conform specificațiilor opțiunii.

(2) La data expirării, toate opțiunile „în bani” vor fi exercitate automat. Pozițiile deschise pentru opțiunile „în afara banilor” sunt închise, fără o operațiune de sens contrar și fără a genera alte drepturi și obligații participanților.

Art. 22

(1) Prețurile de exercitare ale opțiunilor standard se stabilesc și se introduc în sistemul de tranzacționare în funcție de prețul de închidere din ziua precedentă al activului suport de pe piața de referință, de prețul de referință din ziua precedentă al activului suport, sau Prețul Zilnic de Decontare al contractului futures suport din ziua precedentă primei zile de tranzacționare a opțiunii standard, după caz.

(2) Lansarea la tranzacționare a opțiunilor cu diverse prețuri de exercitare și care au ca activ suport contracte futures se poate face numai începând cu sesiunea următoare celei în care ATHEXCclear a calculat un Preț Zilnic de Decontare.

(3) Prețul de închidere al activului suport pe piața de referință / prețul de referință al activului suport / Prețul Zilnic de Decontare al contractului futures suport din ziua precedentă primei zile de tranzacționare a opțiunii standard, după caz, va fi luat în considerare la determinarea prețului de exercitare „la bani”, iar pe piața opțiunilor se vor lansa la tranzacționare un număr de opțiuni cu diferite prețuri de exercitare, la

Regulamentul nr. 4 privind tranzacționarea pe piața reglementată de instrumente financiare derivate administrată de SIBEX-SIBIU STOCK EXCHANGE S.A.

Aprobat prin deciziile C.N.V.M. nr. 358/31.01.2006, nr.1189/24.05.2006, nr.3457/22.11.2006, nr. 958/17.06.2009, 1219/06.08.2009, nr. 1678/03.12.2009, nr. 1733/16.12.2009, nr. 48/13.01.2011, nr. 1148/03.11.2011, și Decizia A.S.F. nr. 2029/18.12.2014

intervale conforme cu specificațiile opțiunilor, astfel încât să existe cel puțin două prețuri de exercitare peste prețul de exercitare “la bani” și cel puțin două prețuri de exercitare sub acest preț.

Exemplu: la un preț de 2,9818 lei al activului suport, opțiunile pe acesta vor avea următoarele prețuri de exercitare:

2,9700; 2,9750; 2,9800; 2,9850; 2,9900

Prețul de 2,9800 lei este luat ca referință pentru opțiunea “la bani”.

(4) Intervalul dintre două prețuri de exercitare succesive este standardizat și se stabilește de către SIBEX și ATHEXClear în funcție de volatilitatea activului suport.

(5) Intervalele dintre prețurile de exercitare sunt menționate în specificațiile opțiunilor standard și vor putea fi modificate de SIBEX, pentru a reflecta condițiile de piață existente la un moment dat, cu respectarea reglementărilor C.N.V.M./A.S.F.

(6) SIBEX va comunica A.S.F. și participanților modificările operate conform alin. (5).

(7) Modificarea prețului activului suport va duce la schimbarea prețului de exercitare “la bani”.

(8) În cazul opțiunilor standard, pentru a se asigura în permanență disponibilitatea la tranzacționare a opțiunilor cu cel puțin două prețuri de exercitare peste și cel puțin două prețuri de exercitare sub opțiunea “la bani”, se vor adăuga automat, în condițiile prevăzute la alin. (7), în sistemul electronic de tranzacționare opțiuni cu noi prețuri de exercitare, până când este îndeplinită această condiție.

Exemplu: în cazul prezentat la alin. (3), în situația în care prețul activului suport scade la nivelul de 2,9721, prețurile de exercitare vor fi:

2,9600; 2,9650; 2,9700; 2,9750; 2,9800; 2,9850; 2,9900

Unde: 2,9700 este prețul de exercitare al opțiunii “la bani”, iar noile opțiuni introduse la tranzacționare sunt cele cu prețurile de exercitare de 2,9650 și 2,9600.

(9) Toate opțiunile cu prețurile de exercitare lansate la tranzacționare pe întreaga durată a opțiunii vor fi menținute la tranzacționare până la expirarea acestora.

(10) Lista opțiunilor cu diferite prețuri de exercitare va fi extinsă automat în funcție de fluctuația prețului activului suport pe piața de referință / prețului de referință al activului suport / Prețul Zilnic de Decontare al contractului futures suport, începând cu sesiunea de tranzacționare următoare celei în care modificarea prețului precizat determină listarea acestora.

Art. 23

(1) Din tranzacțiile cu opțiuni rezultă poziții deschise, iar pozițiile deschise se determină ca diferență dintre numărul de opțiuni de același tip cumpărate și cele vândute pentru fiecare preț de exercitare și dată de expirare.

(2) La fiecare tranzacție, cumpărătorul plătește vânzătorului o primă, în schimbul căreia are dreptul de exercitare, pe toată perioada de valabilitate a opțiunii, în cazul opțiunilor de tip american sau doar la expirarea opțiunilor în cazul celor de tip european.

(3) În situația în care o opțiune este cumpărată și vândută la același preț de exercitare se consideră ca fiind o închidere de poziție, iar deținătorul acesteia nu mai are dreptul rezultat din plata primei de a o exercita, în timp ce vânzătorul nu mai are obligația rezultată din încasarea primei de a se supune exercitării. Ca urmare, un cont al unui client în care se înregistrează un număr egal de opțiuni vândute și cumpărate la același preț de exercitare este considerat că nu mai are poziții deschise, fără nici un drept de exercitare, respectiv fără nicio obligație ca urmare a exercitării. Câștigul sau pierderea din tranzacțiile cu opțiuni în acest caz fiind calculate doar ca diferență dintre primele încasate și cele plătite.

Art. 24

Regulamentul nr. 4 privind tranzacționarea pe piața reglementată de instrumente financiare derivate administrată de SIBEX-SIBIU STOCK EXCHANGE S.A.

Aprobat prin deciziile C.N.V.M. nr. 358/31.01.2006, nr.1189/24.05.2006, nr.3457/22.11.2006, nr. 958/17.06.2009, 1219/06.08.2009, nr. 1678/03.12.2009, nr. 1733/16.12.2009, nr. 48/13.01.2011, nr. 1148/03.11.2011, și Decizia A.S.F. nr. 2029/18.12.2014

(1) Participantul care dorește exercitarea unei opțiuni de stil „american” cumpărate va utiliza mijloacele oferite de sistemul electronic de tranzacționare al SIBEX.

(2) Sistemul electronic de tranzacționare va exercita automat un vânzător de opțiuni la prețul de exercitare menționat, care are poziții deschise pe vânzare la respectivul tip de opțiune, indiferent de data la care acesta a deschis pozițiile. Prin exercitare se va efectua livrarea fizică a contractului/ contractelor futures suport sau decontarea în fonduri.

(3) Tipul tranzacției cu activ suport, în funcție de poziția în tranzacția inițială, rezultată din exercitarea unei opțiuni este:

	VÂNZĂTOR	CUMPĂRĂTOR
CALL	Vânzare	Cumpărare
PUT	Cumpărare	Vânzare

CAPITOLUL III- TRANZACȚIONAREA ÎN CADRUL PIEȚEI REGLEMENTATE DE INSTRUMENTE FINANCIARE DERIVATE ADMINISTRATĂ DE SIBEX

Art. 25

Accesul în piață este permis Participantilor care îndeplinesc condițiile și respectă procedurile prevăzute în legile și regulamentele în vigoare, inclusiv în regulamentele pieței.

Art. 26

(1) Participanții trebuie să-și îndeplinească obligațiile asumate față de ATHEXCclear în calitate de Membri Compensatori. Dacă nu deține calitatea de Membru Compensator, un Participant este obligat să își îndeplinească obligațiile asumate față de Membrul Compensator General care acționează în numele său în relația cu ATHEXCclear.

(2) Participantul este obligat să dețină „limita de credit” necesară în conformitate cu reglementările ATHEXCclear, disponibile pe site-ul SIBEX, pentru a putea participa la tranzacționare. Limita de credit este atribuită de către ATHEXCclear Membrilor Compensatori. În cazul în care Participantul nu este Membru Compensator, limita de credit este atribuită de către Membrul Compensator General care compensează și decontează tranzacțiile în numele Participantului, în conformitate cu reglementările ATHEXCclear. Monitorizarea limitei de credit a fiecărui membru este realizată de către sistemul de tranzacționare, în conformitate cu prevederile alin. (3) – (6).

(3) Înainte de începerea fiecărei sesiuni de tranzacționare, limitele de credit sunt calculate de ATHEXCclear și alocate către Membrii Compensatori, fiind responsabilitatea ATHEXCclear să opereze înregistrarea acestora în sistemul de tranzacționare, în concordanță cu reglementările aplicabile ATHEXCclear.

(4) Pe durata ședinței de tranzacționare, orice modificare ce intervine pentru fiecare Membru Compensator la limitele de credit deja calculate este înregistrată în sistemul de tranzacționare în conformitate cu reglementările aplicabile ATHEXCclear.

(5) În cazul introducerii unui ordin de către un Participant ce va avea drept efect depășirea limitei de credit, ordinul respectiv va fi respins în mod automat de către sistemul de tranzacționare, iar Participantul care a introdus ordinul va fi notificat în acest sens de către sistemul de tranzacționare. Participanții sunt obligați să evite introducerea de ordine pentru un număr de contracte care ar putea duce la depășirea limitei de credit.

Art. 27

Regulamentul nr. 4 privind tranzacționarea pe piața reglementată de instrumente financiare derivate administrată de SIBEX–SIBIU STOCK EXCHANGE S.A.

Aprobat prin deciziile C.N.V.M. nr. 358/31.01.2006, nr.1189/24.05.2006, nr.3457/22.11.2006, nr. 958/17.06.2009, 1219/06.08.2009, nr. 1678/03.12.2009, nr. 1733/16.12.2009, nr. 48/13.01.2011, nr. 1148/03.11.2011, și Decizia A.S.F. nr. 2029/18.12.2014

(1) Modalitățile de constituire a marjei și nivelul marjelor sunt prevăzute în reglementările aplicabile ATHEXCclear.

Art. 28

(1) Variația maximă a prețului reprezintă variația maximă de preț admisă pentru contractele futures pentru care se încheie tranzacții. Sistemul de tranzacționare nu va admite introducerea de ordine de cumpărare la un preț mai mare decât "Start of day price", la care se adaugă variația maximă sau ordine de vânzare la un preț mai mic decât același "Start of day price", din care se scade variația maximă.

(2) Variația maximă de preț admisă pentru contractele futures pentru care se încheie tranzacții cuprinde două valori: variația maximă standard și variația maximă extinsă stabilită de către SIBEX pentru fiecare instrument financiar derivat în parte și agreeată în prealabil de ATHEXCclear.

(3) Variația maximă extinsă atât pentru limita superioară cât și pentru limita inferioară de preț va intra automat în vigoare în oricare dintre următoarele situații:

- a) în timpul sesiunii de tranzacționare, prețul de tranzacționare al unui contract futures atinge variația maximă standard și timp de 15 minute consecutiv nu se mai efectuează tranzacții sau se efectuează tranzacții doar la prețul maxim sau minim admis conform variației maxime standard stabilite pentru respectivul instrument;
- b) în timpul sesiunii de tranzacționare, timp de 15 minute consecutiv, cel mai bun preț de cumpărare este egal cu prețul maxim sau cel mai bun preț de vânzare este egal cu prețul minim admis conform variației maxime standard stabilite pentru respectivul instrument.

(4) Pentru protejarea participanților din piață, SIBEX va publica pe pagina web proprie variațiile maxime standard și variațiile maxime extinse, valabile pentru toate scadențele contractelor futures disponibile pentru tranzacționare, precum și orice modificări ale acestora, cu cel puțin 24 de ore înainte de intrarea acestora în vigoare.

Art. 29

(1) În fiecare sesiune de tranzacționare, variația maximă standard și variația maximă extinsă a prețului contractelor futures se stabilesc în funcție de "Start of day price", definit ca preț teoretic al contractelor futures, calculat de ATHEXCclear conform unui algoritm de calcul propriu. "Start of day price" este diseminat și disponibil în sistemul de tranzacționare pentru fiecare instrument financiar în parte.

Art. 30

Limitele de variație zilnică sunt stabilite pentru contractele futures, pentru fiecare scadență în parte, și vor fi modificate după caz de către SIBEX în limitele agreeate de ATHEXCclear, pentru a reflecta schimbările condițiilor de piață. În cazul opțiunilor nu sunt stabilite limite de variație.

Art. 31

(1) Variația minimă a prețului este pasul de preț predefinit cu care pot fi introduse ordine de tranzacționare în piață.

(2) Variația minimă a prețului este stabilită pentru fiecare contract în parte, prin specificațiile contractului.

Art. 32

(1) Tranzacționarea pe piața reglementată de instrumente financiare derivate se desfășoară electronic, prin intermediul sistemului electronic de tranzacționare pus la dispoziție participanților de către SIBEX.

Regulamentul nr. 4 privind tranzacționarea pe piața reglementată de instrumente financiare derivate administrată de SIBEX–SIBIU STOCK EXCHANGE S.A.

Aprobat prin deciziile C.N.V.M. nr. 358/31.01.2006, nr.1189/24.05.2006, nr.3457/22.11.2006, nr. 958/17.06.2009, 1219/06.08.2009, nr. 1678/03.12.2009, nr. 1733/16.12.2009, nr. 48/13.01.2011, nr. 1148/03.11.2011, și Decizia A.S.F. nr. 2029/18.12.2014

(2) Sistemul electronic de tranzacționare pus la dispoziție de către SIBEX cuprinde infrastructura de comunicații, programul informatic de tranzacționare, mediul de stocare a datelor și cuprinde și o interfață de tranzacționare care poate fi utilizată de către participanți și clienții lor în cadrul procesului de tranzacționare pe piața reglementată de instrumente financiare derivate administrată de SIBEX.

(3) Participanții pe piața reglementată de instrumente financiare derivate administrată de SIBEX pot utiliza și alte aplicații/interfețe de tranzacționare în afara celor furnizate de către SIBEX în cadrul sistemului electronic de tranzacționare, cu condiția ca aceste aplicații/interfețe să ofere participanților și clienților acestora cel puțin facilitățile și funcțiile prevăzute la art. 33 și 34. În plus, Participanții pe piața reglementată de instrumente financiare derivate administrată de SIBEX trebuie să se asigure că sistemele de tranzacționare ale acestora, inclusiv accesul direct la piața sau accesul sponsorizat respectă prevederile Dispunerii de Măsuri a C.N.V.M. nr.2/2013 referitoare la *Orientările ESMA privind sistemele și controalele într-un mediu de tranzacționare automat pentru platformele de tranzacționare, firmele de investiții și autoritățile competente.*

(4) Fiecare participant pe piața reglementată de instrumente financiare derivate administrată de SIBEX va încheia cu SIBEX un contract de participare la piața reglementată de instrumente financiare derivate administrată de SIBEX (contract care include și clauze privind accesul și conectarea la sistemul electronic de tranzacționare al SIBEX, parametrii tehnici de utilizare a sistemului electronic, precum și termenii comerciali privind conectarea la sistemul de tranzacționare al SIBEX).

(5) La intrarea în vigoare a contractului prevăzut la alin. (4) participantul va primi acces la sistemul electronic de tranzacționare al SIBEX.

Art. 33

Sistemul electronic de tranzacționare al SIBEX oferă participanților cel puțin următoarele facilități:

- a) introducerea, modificarea și anularea ordinelor, cel puțin de către participanți;
- b) identificarea participanților și, după caz, a clienților acestora în contul cărora au fost introduse ordine de tranzacționare în sistemul de tranzacționare și s-au încheiat tranzacții, precum și data, ora, minutul și secunda la care s-au efectuat acestea;
- c) identificarea instrumentelor financiare tranzacționate;
- d) numărul de identificare al fiecărei tranzacții;
- e) execuția automată a tranzacțiilor;
- f) evidența tranzacțiilor executate și a pozițiilor deschise pe fiecare tip de instrument financiar derivat și scadență;
- g) comunicarea în timp real între SIBEX, ATHEXClear, A.S.F. și participanți;
- h) arhivarea tuturor detaliilor privind tranzacțiile încheiate;
- i) exercitarea opțiunilor;

Art. 34

Sistemul electronic de tranzacționare al SIBEX asigură cel puțin:

- a) stocarea și furnizarea către participanți, pentru fiecare instrument financiar derivat tranzacționat, a prețului de cotare, a prețului maxim, a prețului minim, a variației de preț și a volumului tranzacționat pe piața respectivă, aferente închiderii sesiunii de tranzacționare precedente;
- b) stocarea și furnizarea în timp real a cel puțin următoarelor informații pentru fiecare instrument financiar: prețul de deschidere, prețul maxim, prețul minim, prețul ultimei tranzacții, volumul tranzacționat, variația de preț a instrumentului financiar și numărul de contracte din pozițiile deschise;

Regulamentul nr. 4 privind tranzacționarea pe piața reglementată de instrumente financiare derivate administrată de SIBEX-SIBIU STOCK EXCHANGE S.A.

Aprobat prin deciziile C.N.V.M. nr. 358/31.01.2006, nr.1189/24.05.2006, nr.3457/22.11.2006, nr. 958/17.06.2009, 1219/06.08.2009, nr. 1678/03.12.2009, nr. 1733/16.12.2009, nr. 48/13.01.2011, nr. 1148/03.11.2011, și Decizia A.S.F. nr. 2029/18.12.2014

- c) lansarea automată la tranzacționare de noi opțiuni cu prețuri de exercitare diferite, în conformitate cu regulile stabilite prin prezentul regulament;
- d) calculul și evidența separată a tranzacțiilor executate de fiecare participant în contul propriu și, în cazul intermediarilor, în contul propriu și în contul clienților acestora, precum evidența numărului de contracte din pozițiile deschise în piață de participanți;

Art. 35

(1) Accesul la sistemul electronic de tranzacționare al SIBEX se face doar de către brokerii activi ai participanților pe baza unui nume de utilizator (user) și a unei parole de acces.

(2) Accesul la sistemul electronic de tranzacționare a SIBEX va fi permis doar acelor participanți care îndeplinesc cerințele tehnice de dotare și comunicație stabilite de SIBEX și care au încheiat contractul menționat la art. 32, alin. (4) din prezentul regulament.

Art. 36

(1) Pentru tranzacționarea prin sistemul electronic de tranzacționare al SIBEX, fiecare participant trebuie să dispună de numărul minim de brokeri activi, conform regulilor stabilite în Regulamentul nr. 3 privind organizarea și funcționarea pieței reglementate de instrumente financiare derivate administrate de SIBEX.

(2) SIBEX va ține legătura pe durata tranzacționării cu brokerii activi ai participantului. În acest sens, brokerul activ trebuie să aibă autoritatea de a introduce, modifica și anula ordine în numele participantului și de a lua hotărâri în numele acestuia privitor la activitatea desfășurată de acesta pe piață.

Art. 37

(1) Prețul de închidere a sesiunii de tranzacționare pentru contractele futures și opțiuni va fi prețul de închidere definit în conformitate cu prevederile art.2, alin.(1), lit.w).

Art. 38

(1) Deschiderea și închiderea sesiunii de tranzacționare se face automat de către sistemul electronic de tranzacționare al SIBEX în conformitate cu programul de tranzacționare stabilit de Consiliul de Administrație al societății.

(2) Înainte de deschiderea fiecărei sesiuni de tranzacționare, pe piața reglementată de instrumente financiare derivate se va desfășura o sesiune de pre-deschidere, cu o durată stabilită prin Decizie a Consiliului de Administrație al societății și comunicată corepunzător participanților la piață, prin intermediul paginii de internet www.sibex.ro.

(3) În timpul sesiunii de pre-deschidere este permisă conectarea la sistemul electronic de tranzacționare, introducerea de noi ordine de tranzacționare, modificarea ordinelor de tranzacționare existente în sistem și anularea de ordine de tranzacționare.

(4) În timpul sesiunii de pre-deschidere, nu este posibilă executarea de tranzacții.

(5) Momentul de închidere al fiecărei sesiuni de pre-deschidere este stabilit în mod aleatoriu de către sistemul electronic de tranzacționare în cadrul unui interval de 20 de secunde înainte de ora stabilită pentru închiderea ședinței de pre-deschidere.

(6) După închiderea sesiunii de pre-deschidere, sistemul electronic de tranzacționare va derula procedura de fixing descrisă în Anexa 4 a prezentului regulament.

(7) După încheierea procedurii de fixing, sesiunea de tranzacționare va fi deschisă automat de către sistemul electronic de tranzacționare.

Regulamentul nr. 4 privind tranzacționarea pe piața reglementată de instrumente financiare derivate administrată de SIBEX-SIBIU STOCK EXCHANGE S.A.

Aprobat prin deciziile C.N.V.M. nr. 358/31.01.2006, nr.1189/24.05.2006, nr.3457/22.11.2006, nr. 958/17.06.2009, 1219/06.08.2009, nr. 1678/03.12.2009, nr. 1733/16.12.2009, nr. 48/13.01.2011, nr. 1148/03.11.2011, și Decizia A.S.F. nr. 2029/18.12.2014

(8) Pe durata derulării procedurii de fixing descrisă în Anexa nr. 4 nu sunt permise introducerea, modificarea și anularea ordinelor de tranzacționare și nici executarea altor tranzacții decât cele rezultate în urma aplicării algoritmului descris în Anexa nr. 4.

(9) Ulterior derulării procedurii de fixing descrisă în Anexa 4 este permisă introducerea, modificarea și anularea ordinelor de tranzacționare precum și executarea de tranzacții.

Art. 39

(1) Sesiunea de tranzacționare poate fi suspendată de către Conducătorii SIBEX, în cazul unui eveniment sau al unui complex de condiții de natură să împiedice buna desfășurare a sesiunii de tranzacționare.

(2) Evenimentele și condițiile menționate la alin. (1) includ:

- a) defecțiuni tehnice sau de conectivitate ale sistemului electronic de tranzacționare din cauze independente de SIBEX, de ordin cumulativ, atât pe linia de producție cât și pe linia de back-up, cum ar fi: defecțiuni majore ale echipamentelor sistemului de tranzacționare; întrerupere linii comunicații; întreruperi curent electric, inclusiv generator.
- b) defecțiuni tehnice sau de conectivitate ale majorității participanților, cu impact semnificativ la nivelul pieței luând în considerare: numărul de conexiuni la sistemul de tranzacționare (clienți și brokeri activi), numărul de poziții deschise, calitatea de Market Maker a participantului, caracteristicile pieței la momentul respectiv: volatilitate, tendința, activitate de tranzacționare.

(3) Sesiunea de tranzacționare poate fi suspendată și la solicitarea motivată a ATHEXClear.

(4) În situația suspendării sesiunii de tranzacționare ca o consecință a unor evenimente, condiții sau solicitari, descrise la alin.(2) și (3), reluarea tranzacționării se va face de îndată ce condițiile vor permite desfășurarea normală a sesiunii de tranzacționare.

(5) În cazul în care suspendarea intervine în ultimele 30 de minute ale sesiunii de tranzacționare, aceasta nu va mai fi reluată în ziua respectivă.

(6) Conducătorii SIBEX, distinct de suspendarea prevăzută la art. 51 alin. (1), pot decide suspendarea de la tranzacționare a unuia sau mai multor instrumente financiare derivate în situația apariției unor evenimente deosebite în activitatea emitenților ale căror acțiuni constituie activ suport pentru instrumentele financiare derivate respective și care sunt în măsură să determine o fluctuație semnificativă a prețurilor acestora.

(7) În situația suspendării de la tranzacționare a unuia sau mai multor instrumente financiare derivate în condițiile prevăzute la alin.(6), reluarea tranzacționării instrumentului/ instrumentelor financiare derivate respective se va face în sesiunea de tranzacționare din ziua lucrătoare imediat următoare celei în care au dispărut evenimentele deosebite care au determinat suspendarea, conform orarului de tranzacționare.

Art. 40

(1) În situația suspendării sesiunii de tranzacționare, participanții vor fi anunțați asupra orei de reluare a acesteia, anterior reluării sesiunii de tranzacționare.

(2) Înaintea reluării sesiunii de tranzacționare, se va desfășura o sesiune de pre-deschidere cu durata de 5 minute.

(3) Departamentul Tranzacții și Supraveghere Piețe al SIBEX va deschide sesiunea de pre-deschidere, iar după expirarea timpului alocat sesiunii de pre-deschidere va proceda la deschiderea sesiunii de tranzacționare propriu-zise.

(4) În timpul sesiunii de pre-deschidere menționate la alin.(2) este permisă conectarea la sistemul electronic de tranzacționare, introducerea de noi ordine de tranzacționare și modificarea ordinelor de tranzacționare existente în sistem, precum și anularea de ordine de tranzacționare.

Regulamentul nr. 4 privind tranzacționarea pe piața reglementată de instrumente financiare derivate administrată de SIBEX-SIBIU STOCK EXCHANGE S.A.

Aprobat prin deciziile C.N.V.M. nr. 358/31.01.2006, nr.1189/24.05.2006, nr.3457/22.11.2006, nr. 958/17.06.2009, 1219/06.08.2009, nr. 1678/03.12.2009, nr. 1733/16.12.2009, nr. 48/13.01.2011, nr. 1148/03.11.2011, și Decizia A.S.F. nr. 2029/18.12.2014

(5) În timpul sesiunii de pre-deschidere nu este posibilă executarea de tranzacții.

(6) Momentul de închidere al fiecărei sesiuni de pre-deschidere menționate la alin.(2) este stabilit în mod aleatoriu de către sistemul electronic de tranzacționare în cadrul unui interval de 20 secunde înainte de expirarea perioadei de timp alocate pentru sesiunea de pre-deschidere.

(7) La expirarea perioadei de timp alocate pentru sesiunea de pre-deschidere, sistemul electronic de tranzacționare va derula procedura de fixing descrisă în Anexa 4.

(8) Pe durata derulării procedurii de fixing descrise în Anexa 4 nu sunt permise introducerea, modificarea și anularea ordinelor de tranzacționare și nici executarea altor tranzacții decât cele rezultate în urma aplicării algoritmului descris în Anexa 4 la prezentul regulament.

(9) Ulterior derulării procedurii de fixing descrise în Anexa 4 este permisă introducerea, modificarea și anularea ordinelor de tranzacționare, precum și executarea de tranzacții.

Art. 41

Participanții vor fi anunțați asupra deciziilor luate în situațiile arătate la art. 39 și 40, în scris, fie prin intermediul sistemului de tranzacționare, fie prin alte mijloace.

Art. 42

(1) În vederea reducerii riscului operațional pe piața reglementată de instrumente financiare derivate, SIBEX dispune de sisteme principale și sisteme de rezervă privind:

- a) alimentarea cu energie electrică;
- b) conectarea participanților la sistemul electronic de tranzacționare;
- c) conectarea participanților în vederea tranzacționării;
- d) baza de date referitoare la tranzacțiile efectuate prin sistemul electronic de tranzacționare.

(2) În situația în care, în timpul sesiunii de tranzacționare intervin întreruperi în funcționarea sistemelor principale, vor intra imediat în funcțiune sistemele de rezervă.

(3) În situația în care, din diverse cauze, sistemele de rezervă nu intră în funcțiune automat, sesiunea de tranzacționare va fi suspendată și reluată de îndată ce condițiile tehnice vor permite desfășurarea în condiții normale a sesiunii de tranzacționare.

(4) În situația în care un participant constată disfuncționalități majore de comunicație care fac imposibilă conectarea la sistemul electronic de tranzacționare al SIBEX, participantul neputând astfel să mai desfășoare activitatea de tranzacționare în condiții normale, acesta poate solicita Departamentului Tranzacții și Supraveghere Piețe al SIBEX să anuleze ordinele de tranzacționare existente în sistemul electronic de tranzacționare, în cazul în care în sistem există astfel de ordine active pe contul propriu, contul de Market Maker sau pe contul clienților săi.

(5) Solicitarea menționată la alin. (4) va fi transmisă în scris, prin fax, către SIBEX în atenția Departamentului Tranzacții și Supraveghere Piețe și va fi semnată de reprezentantul legal al societății sau de brokerul activ împuternicit să reprezinte participantul în relația cu SIBEX.

(6) Solicitarea menționată la alin. (4) va avea forma descrisă în Anexa 3 la prezentul regulament și va conține indicații precise privind contul pe care au fost introduse. Vor putea fi anulate următoarele grupuri de ordine:

- a) toate ordinele de pe contul House;
- b) toate ordinele de pe conturile clienților;
- c) toate ordinele de pe contul de Market Maker;

Regulamentul nr. 4 privind tranzacționarea pe piața reglementată de instrumente financiare derivate administrată de SIBEX-SIBIU STOCK EXCHANGE S.A.

Aprobat prin deciziile C.N.V.M. nr. 358/31.01.2006, nr.1189/24.05.2006, nr.3457/22.11.2006, nr. 958/17.06.2009, 1219/06.08.2009, nr. 1678/03.12.2009, nr. 1733/16.12.2009, nr. 48/13.01.2011, nr. 1148/03.11.2011, și Decizia A.S.F. nr. 2029/18.12.2014

d) toate ordinele introduse de participant (pe conturile clienților, contul House și contul de Market Maker).

(7) După primirea solicitării menționate la alin. (4), Departamentul Tranzacții și Supraveghere Piețe va verifica dacă aceasta conține toate elementele necesare identificării tuturor ordinelor pentru care s-a solicitat anularea și va proceda la anularea acestora în cel mai scurt timp sau va contacta participantul pentru detalii suplimentare.

(8) Departamentul Tranzacții și Supraveghere Piețe va confirma în scris participantului asupra operațiunii de anulare a ordinelor precizând momentul (ziua, ora, minutul, secunda) la care ordinele de tranzacționare au fost anulate.

(9) În situația descrisă la alin. (4) participantul nu poate solicita Departamentului Tranzacții și Supraveghere Piețe al SIBEX introducerea de noi ordine de tranzacționare sau modificarea celor existente și nici nu poate solicita telefonic anularea respectivelor ordine de tranzacționare.

(10) După transmiterea prin fax a unei solicitări de anulare a ordinelor de tranzacționare, aceasta nu mai poate fi revocată, chiar dacă între timp conexiunea participantului la sistemul electronic de tranzacționare al SIBEX a fost restabilită, Sibex urmând să anuleze toate ordinele indicate de către participant în solicitarea întocmită conform Anexei 3.

Art. 43

Ordinul reprezintă oferta fermă de a vinde sau a cumpăra un instrument financiar și care este introdus în sistemul electronic de tranzacționare, fiind valabil până la momentul modificării sau anulării acestuia în sistem. Pentru a fi acceptat de către sistemul de tranzacționare în vederea executării, un ordin trebuie să conțină următoarele informații:

A. Obligatorii:

- a) Natura ordinului - de vânzare sau de cumpărare;
- b) Simbolul instrumentului financiar – Fiecărui instrument financiar admis în cadrul sistemului de tranzacționare îi este alocat un cod unic, care va fi cunoscut sub denumirea de „simbol” al instrumentului financiar respectiv;
- c) Volumul – numărul de contracte vizate, această valoare trebuie să fie un număr întreg;
- d) Prețul – specificarea prețului ordinului, cu excepția ordinelor de tip Market;
- e) Contul clientului sau codul clientului – specificarea clientului Participantului în contul căruia se plasează ordinul. Este prezentat ca un cod alfanumeric. Acest cod este atribuit de către Participant și utilizat și în relația cu ATHEXClear.
- f) Codul Participantului – identitatea Participantului care introduce ordinul și în mod automat al Membrului Compensator responsabil pentru compensarea tranzacțiilor. Membrul Compensator poate fi același cu participantul care introduce ordinul. Acest cod are forma unui șir alfanumeric;
- g) Codul de compensare – Sub-contul de compensare, în conformitate cu specificațiile din reglementările aplicabile ATHEXClear, disponibile pe site-ul SIBEX, și care este menținut de către Membrul Compensator care își asumă compensarea tranzacțiilor rezultate din executarea ordinului.

În cazul introducerii ordinelor de către clienții unui Participant, elementele obligatorii pentru ca un ordin să fie acceptat de către sistemul de tranzacționare sunt: a), b), c), d), e).

B. Opționale:

Regulamentul nr. 4 privind tranzacționarea pe piața reglementată de instrumente financiare derivate administrată de SIBEX-SIBIU STOCK EXCHANGE S.A.

Aprobat prin deciziile C.N.V.M. nr. 358/31.01.2006, nr.1189/24.05.2006, nr.3457/22.11.2006, nr. 958/17.06.2009, 1219/06.08.2009, nr. 1678/03.12.2009, nr. 1733/16.12.2009, nr. 48/13.01.2011, nr. 1148/03.11.2011, și Decizia A.S.F. nr. 2029/18.12.2014

- a) Codul intern al clientului – cod alfanumeric atribuit de un Participant unui client și care certifică identitatea clientului la nivelul Participantului;
- b) Restricții – specificarea oricăror condiții atașate unui ordin, după caz;
- c) Indicatorul Stop – dacă există o condiție STOP, aceasta este atașată ordinului printr-un indicator relevant;
- d) Prețul Stop – dacă există o condiție STOP, indicatorul STOP va conține un preț STOP;
- e) Durata – dacă durata nu este specificată, ordinul va fi tratat ca și ordin Good for Day;
- f) Comentarii – spațiu care poate fi utilizat de către Participanți la discreția acestora;
- g) Ordin Inactiv – se va specifica dacă ordinul va fi înregistrat în cadrul sistemului de tranzacționare ca și un ordin inactiv. În acest caz, va fi posibilă activarea ordinului într-un moment ulterior. Prioritatea de timp a ordinului va fi alocată în momentul activării ordinului.

În cazul introducerii ordinelor de către clienții unui Participant, elementele opționale care pot fi introduse de către un client pe un ordin sunt: b) – g).

Art. 44

(1) Ordinele de tranzacționare pot fi introduse în piață în timpul sesiunii de pre-deschidere și al sesiunii de tranzacționare.

(2) Odată introduse în piață și acceptate de sistemul de tranzacționare, ordinele vor putea fi vizualizate, modificate de către participantul care le-a introdus, sau anulate, după caz, de către participantul care le-a introdus sau de către departamentul Tranzacții și Supraveghere al SIBEX, conform prevederilor art.42, alin.(4) din prezentul regulament.

(3) Toate ordinele vor fi ordonate automat în piață, în funcție de preț și momentul introducerii, în sens descrescător pentru cumpărare și crescător pentru vânzare.

Art. 45

(1) În timpul sesiunii de tranzacționare pot fi introduse următoarele tipuri de ordine pentru contracte futures:

1. în funcție de sens:

- a) cumpărare;
- b) vânzare.

2. în funcție de tip:

- a) **Ordinul „Limită”** – este ordinul introdus în sistemul de tranzacționare la un preț de executare specificat. Acest preț va fi prețul maxim în cazul unui ordin de cumpărare sau prețul minim în cazul unui ordin de vânzare la care inițiatorul ordinului dorește să efectueze o tranzacție. Ordinele limită cu prețuri în afara limitelor de variație maxime admise în vigoare la momentul introducerii ordinelor respective nu vor fi acceptate de către sistemul de tranzacționare;
- b) **Ordinul „Market”** – este ordinul introdus în sistemul de tranzacționare fără a avea specificat un preț de executare și care declară oferta fermă a inițiatorului ordinului de a efectua o tranzacție la cele mai bune prețuri existente în piață la momentul introducerii ordinului. Ordinele Market pot fi executate la mai mult de un singur preț dacă volumul ordinului Market este mai mare decât volumul înregistrat în sistem al ordinului de pe partea opusă a pieței ce are în momentul introducerii ordinului Market cel mai bun preț de execuție. În acest caz, cantitatea ramasă neexecutată din ordinul Market va fi executată la

Regulamentul nr. 4 privind tranzacționarea pe piața reglementată de instrumente financiare derivate administrată de SIBEX-SIBIU STOCK EXCHANGE S.A.

Aprobat prin deciziile C.N.V.M. nr. 358/31.01.2006, nr.1189/24.05.2006, nr.3457/22.11.2006, nr. 958/17.06.2009, 1219/06.08.2009, nr. 1678/03.12.2009, nr. 1733/16.12.2009, nr. 48/13.01.2011, nr. 1148/03.11.2011, și Decizia A.S.F. nr. 2029/18.12.2014

prețul următoarelor ordine de pe partea opusă a pieței până în momentul consumării integrale a cantității ordinului Market. Dacă nu există ordine pe partea opusă a pieței în momentul introducerii ordinului Market, acesta va fi anulat automat de către sistemul de tranzacționare. Dacă ordinul Market va fi executat parțial, cantitatea rămasă va fi convertită în ordin de tip Limită având ca preț de executare limită prețul de executare a ultimei tranzacții generate de ordinul Market inițial.

3. În funcție de condițiile de executare

“**Condițiile de executare**” semnifică o condiție sau un set de condiții speciale, atașată/ atașate unui ordin de tranzacționare, și care declară oferta fermă a inițiatorului ordinului de a realiza o tranzacție doar dacă respectiva condiție este îndeplinită sau respectivul set de condiții este îndeplinit.

Ordinul STOP – Este ordinul care are atașat un indicator STOP și care la momentul introducerii sale în sistemul de tranzacționare este inactiv, urmând a fi activat automat la momentul îndeplinirii unui criteriu prestabilit de preț aferent unui simbol. Criteriul prestabilit de preț poate fi setat în relație cu simbolul pentru care se introduce ordinul sau în relație cu un alt simbol al unui alt instrument financiar sau indice.

Immediate or Cancel (IOC) – este condiția atașată unui ordin care este introdus în piață cu scopul executării unei cantități cât mai mari din acesta, la prețul limită specificat sau la un preț mai avantajos, iar dacă în piață nu există o cantitate disponibilă pentru executarea instantanee a întregii cantități cerute, ordinul se va executa parțial, cantitatea rămasă neexecutată fiind anulată automat.

Fill or Kill (FOK) - este condiția atașată unui ordin care este introdus în piață cu scopul executării instantanee și în întregime a cantității specificate în acesta, la prețul specificat sau la un preț mai avantajos, în caz contrar ordinul fiind anulat automat.

În cazul nespecificării unei condiții explicite, condiția implicită este cea care permite ca în cazul executării parțiale a unui ordin, ordinul aferent cantității neexecutate să rămână în piață la prețul specificat de inițiatorul ordinului.

4. În funcție de durată

Durata unui ordin relevă durata de timp pentru care respectivul ordin rămâne activ în cadrul sistemului de tranzacționare.

- a) **Good for Day** – sunt ordinele care dacă nu sunt executate sau anulate rămân active până la finalul ședinței de tranzacționare în care au fost introduse, moment în care sunt anulate automat de către sistemul de tranzacționare. Ordinele cu condiția IOC și Fill or Kill pot avea durata doar Good for Day. Toate ordinele introduse în sistem sunt implicit ordine de tip Good for Day, atât timp cât o altă condiție de timp nu a fost atașată ordinelor respective (ca de ex. o condiție Good till Date);
- b) **Good till Cancel** – sunt ordinele care dacă nu sunt anulate, executate sau care nu încetează să mai fie valabile din punct de vedere al condițiilor care le definesc, rămân active fără nicio restricție de timp, atâta vreme cât condiția de preț definită pentru acestea se încadrează în continuare între maximul și minimul intervalului de preț permis al instrumentului financiar la care se referă.
- c) **Good till Date** – sunt ordinele care, dacă nu sunt anulate sau executate, rămân active până la finalul ședinței din data stipulată de inițiatorul ordinului.

(2) În timpul sesiunii de pre-deschidere va fi permisă introducerea tuturor tipurilor de ordine, cu excepția celor care au următoarele condiții de executare: **Immediate or Cancel (IOC)** și **Fill or Kill (FOK)**.

Tipurile de ordine de tranzacționare menționate la art.45 sunt valabile atât pentru tranzacționarea contractelor futures, cât și pentru tranzacționarea opțiunilor.

Art. 47

(1) Ordinele de tranzacționare introduse în sistemul electronic de tranzacționare pot fi modificate sau anulate.

(2) Modificarea unui ordin poate viza doar:

- a) volumul de contracte;
- b) prețul;
- c) contul de client;
- d) codul intern de client;
- e) codul Membrului Compensator;
- f) valabilitatea;
- g) comentariile.

(3) Modificările se aplică doar asupra unui ordin neexecutat sau a părții neexecutate dintr-un ordin.

(4) Atunci când modificările se referă la literele b) – e), ordinul inițial va fi anulat și reintrodus de către sistemul de tranzacționare. În acest caz, ordinul modificat va primi o altă prioritate de timp, în funcție de momentul reintroducerii sale în sistem.

(5) În cazul modificării volumului unui ordin în sens ascendent, ordinul inițial va primi un alt timp de introducere în piață, iar în cazul modificării volumului în sens descendent, ordinul inițial își va păstra timpul introducerii în piață.

(6) La sfârșitul sesiunii de tranzacționare sunt disponibile pentru vizualizare rapoartele de tranzacționare, în care se pot vizualiza tranzacțiile proprii.

Art. 48

Toate detaliile tranzacțiilor efectuate, cu excepția identității părților, pot fi vizualizate de către participanții conectați la sistemul electronic de tranzacționare.

Sistemul de tranzacționare, pune la dispoziția participanților minim informațiile cu privire la tranzacțiile efectuate, așa cum sunt prevăzute de art.27, paragraful 1, lit.a), c) și d) din Regulamentul nr.1287/2006 (CE).

Art. 49

Participanții vor crea în mod obligatoriu în sistemul electronic de tranzacționare conturile de clienți finali și vor introduce ordinele în aceste conturi.

Art. 50

Lichidarea la scadență a contractelor futures și respectiv, la data de exercitare, a opțiunilor tranzacționate pe piața reglementată de instrumente financiare derivate administrată de către SIBEX, se face în conformitate cu specificațiile respectivelor contracte și în acord cu reglementările aplicabile ATHEXClear, disponibile pe site-ul SIBEX.

Art. 51

(1) În cazul contractelor futures precum și a opțiunilor, dacă activul suport este suspendat de la tranzacționare pe piața de referință, tranzacționarea instrumentelor financiare derivate pe respectivul activ suport este suspendată, în cel mai scurt timp posibil după suspendarea activului suport pe piața de referință, conform procedurii descrise în Anexa 1 a prezentului regulament.

Regulamentul nr. 4 privind tranzacționarea pe piața reglementată de instrumente financiare derivate administrată de SIBEX–SIBIU STOCK EXCHANGE S.A.

Aprobat prin deciziile C.N.V.M. nr. 358/31.01.2006, nr.1189/24.05.2006, nr.3457/22.11.2006, nr. 958/17.06.2009, 1219/06.08.2009, nr. 1678/03.12.2009, nr. 1733/16.12.2009, nr. 48/13.01.2011, nr. 1148/03.11.2011, și Decizia A.S.F. nr. 2029/18.12.2014

(2) Reluarea la tranzacționare a instrumentelor financiare derivate suspendate conform prevederilor alin. (1) se face în cel mai scurt timp posibil după reluarea la tranzacționare a activului suport pe piața de referință.

(3) Dacă în ziua scadenței contractului futures, tranzacționarea activului suport pe piața de referință este suspendată, lichidarea pozițiilor deschise se va efectua la prețul stabilit prin specificațiile contractului din ultima zi de tranzacționare dinaintea suspendării.

(4) În cazul în care un emitent ale cărui acțiuni constituie activ suport pentru un instrument financiar derivat tranzacționat pe piața reglementată de instrumente financiare derivate administrată de SIBEX publică decizii referitoare la evenimente corporative, iar pe piața instrumentului financiar respectiv există poziții deschise, SIBEX va proceda la ajustarea instrumentelor derivate pe acțiunea respectivă.

(5) Ajustarea instrumentelor financiare derivate se va realiza după închiderea ședinței de tranzacționare dinaintea datei „ex” pentru acțiunile în cauză.

(6) Conducătorii Sibex pot decide suspendarea instrumentului derivat subiect al procedurii de ajustare pentru o perioadă de maxim 7 ședințe de tranzacționare.

(7) În cazul în care nu se poate implementa o procedură de ajustare care să nu afecteze interesele participanților la piață, Sibex va cere ATHEXCclear închiderea tuturor pozițiilor deschise pe respectivul instrument financiar, astfel:

- a) În cazul contractelor futures, închiderea pozițiilor se va realiza la ultimul Preț zilnic de decontare calculat înainte de data „ex”;
- b) În cazul contractelor options pe contracte futures, închiderea pozițiilor se va realiza la ultimul Preț zilnic de decontare calculat pentru contractul futures activ suport înainte de data „ex”;
- c) În cazul contractelor options pe acțiuni, închiderea pozițiilor se va realiza la prețul stabilit de specificațiile contractului dinaintea datei „ex”.

(8) Procedurile descrise în Anexa 2 a prezentului regulament se aplică pentru toate scadențele în derulare ale contractelor futures și ale opțiunilor la momentul apariției evenimentelor menționate la alin. (4), în situația în care se înregistrează poziții deschise.

(9) Dacă o acțiune care constituie activ suport pentru instrumente financiare derivate tranzacționate la Sibex este subiectul unui alt eveniment corporativ decât cel menționat în Anexa 2 a prezentului regulament, SIBEX, în cooperare cu ATHEXCclear, va decide aplicarea unei proceduri de ajustare corespunzătoare respectivului tip de eveniment corporativ.

(10) În situația menționată la alin. (10), decizia Consiliului de Administrație al SIBEX, împreună cu procedura de ajustare care va fi aplicată, va fi comunicată A.S.F. și participanților și va fi publicată pe pagina web a societății.

Art. 52

În relațiile cu clienții care tranzacționează instrumente financiare derivate pe piața reglementată de instrumente financiare derivate administrată de SIBEX, fiecare intermediar este obligat să respecte regulile cu privire la executarea ordinelor clienților, prevazute în reglementările A.S.F., respectiv în reglementările emise de autoritatea competentă pentru intermediarii care provin din alte state membre.

Art. 53

Intermediarii care operează pe piața reglementată de instrumente financiare derivate administrată de SIBEX au obligația de a executa cu promptitudine ordinele clienților la cel mai bun preț în condițiile concrete ale pieței.

Regulamentul nr. 4 privind tranzacționarea pe piața reglementată de instrumente financiare derivate administrată de SIBEX–SIBIU STOCK EXCHANGE S.A.

Aprobat prin deciziile C.N.V.M. nr. 358/31.01.2006, nr.1189/24.05.2006, nr.3457/22.11.2006, nr. 958/17.06.2009, 1219/06.08.2009, nr. 1678/03.12.2009, nr. 1733/16.12.2009, nr. 48/13.01.2011, nr. 1148/03.11.2011, și Decizia A.S.F. nr. 2029/18.12.2014

Art. 54

(1) Intermediarii care operează pe piața reglementată de instrumente financiare derivate administrată de SIBEX au obligația de a executa ordinele clienților cu prioritate, înaintea executării ordinelor pe conturile House.

(2) În aplicarea prevederilor alin. (1) se va lua în considerare momentul (data și ora) preluării ordinelor de la clienți.

(3) Când se primesc ordine de la clienți diferiți pe același instrument financiar derivat și aceeași scadență, intermediarul va introduce ordinele în piață în ordinea primirii lor.

(4) În situația în care se primesc ordine de la clienți diferiți în același moment, prioritate la introducerea în piață vor avea ordinele cu prețul cel mai bun (cel mai mic preț pentru ordinele de vânzare, respectiv cel mai mare preț pentru ordinele de cumpărare).

Art. 55

(1) În cazul în care Participantul, din eroare, cumpără sau vinde pe altă scadență sau pe alt contract decât cele specificate de client, imediat după depistarea erorii va efectua o tranzacție de sens contrar pe contractul/scadența ales/aleasă din greșală, urmată de o tranzacție pentru contractul / scadența corectă.

(2) În situația prevăzută la alin. (1), intermediarul poate acoperi pierderea rezultată din această operațiune cu un eventual profit rezultat din executarea ordinului clientului la un preț mai bun, iar dacă din operațiunile de mai sus rezultă o pierdere pentru client, intermediarul o va suporta în întregime, fără a percepe comisioanele aferente tranzacțiilor respective.

(3) În cazul în care un intermediar cumpără sau vinde instrumente financiare derivate conform instrucțiunilor cuprinse în ordinele de tranzacționare, dar din eroare în contul altui client decât cel de la care a primit ordinele de tranzacționare, acesta va aplica prevederile specificate în reglementările aplicabile ATHEXClear, referitoare la corectarea tranzacțiilor.

CAPITOLUL IV MARKET MAKERII

Art. 56

(1) Prevederile prezentului capitol se aplică participanților pe piața reglementată de instrumente financiare derivate administrată de SIBEX care au dobândit calitatea de Market Maker, precum și brokerilor activi desemnați de participant să presteze efectiv activitatea specifică unui Market Maker.

(2) Calitatea de Market Maker se acordă inițial prin decizia Conducătorilor pentru unul sau mai multe instrumente și scadențe.

(3) Conducătorii pot decide ulterior acordarea calității de Market Maker, atât pentru alte scadențe cât și pentru alte instrumente, în baza solicitării scrise a Market Makerului.

Art. 57

Toate instrumentele financiare derivate admise la tranzacționare pe piața de instrumente financiare derivate administrată de SIBEX sunt eligibile pentru a beneficia de facilitatea de Market Making.

Sectiunea I - Acordarea și retragerea calității de Market Maker pe piața reglementată de instrumente financiare derivate administrată de SIBEX

Art. 58

Pot dobândi calitatea de Market Maker pe piața reglementată de instrumente financiare derivate Participanții definiți conform articolului 2, alin. (2), lit.s) din prezentul Regulament, înscriși în Registrul Participanților pe piața reglementată de instrumente financiare derivate administrată de SIBEX și care îndeplinesc condițiile stabilite la art.60 din prezentul regulament.

Art. 59

Numărul de Market Makeri pe un instrument financiar derivat admis la tranzacționare pe piața reglementată de instrumente financiare derivate administrată de SIBEX nu este limitat.

Art. 60

(1) Participanții admiși pe piața reglementată de instrumente financiare derivate administrată de SIBEX pot solicita acordarea calității de Market Maker pe unul sau mai multe instrumente financiare derivate, precum și pe una sau mai multe scadențe ale aceluiași instrument financiar derivat.

(2) Condițiile pe care un participant pe piața reglementată de instrumente financiare derivate administrată de SIBEX trebuie să le îndeplinească pentru a obține calitatea de Market Maker sunt următoarele:

- a) obiectul de activitate autorizat trebuie să cuprindă și tranzacționarea în cont propriu;
- b) să desemneze cel puțin 2 brokeri activi care vor efectua operațiunile aferente activității de Market Making, din care cel puțin unul să aibă o experiență de minim 2 ani în activitatea de tranzacționare.

Art. 61

Pentru a dobândi calitatea de Market Maker pe piața reglementată de instrumente financiare derivate administrată de SIBEX, un participant trebuie să transmită în scris, în atenția Conducătorilor Sibex, o cerere în care va specifica instrumentul/ instrumentele și scadențele pentru care dorește să dobândească calitatea de Market Maker, precum și brokerii activi care vor presta activitatea specifică unui Market Maker.

Art. 62

(1) Conducătorii SIBEX vor verifica îndeplinirea condițiilor menționate la art.60 și vor decide asupra aprobării cererii de acordare a calității de Market Maker.

(2) În situația în care cererea transmisă de participant este incompletă sau ilizibilă, solicitantul va fi notificat să o transmită într-o formă completă și/ sau lizibilă.

Art. 63

(1) Acordarea calității de Market Maker unui participant pe piața reglementată de instrumente financiare derivate administrată de Sibex se face pe baza deciziei Conducătorilor SIBEX, în care se va specifica instrumentul/ instrumentele, precum și scadența/ scadențele pe care participantul va desfășura activitatea de Market Making.

(2) În decizia de acordare a calității de Market Maker a participantului se vor specifica numele brokerilor activi care vor desfășura efectiv activitatea specifică unui Market Maker.

Regulamentul nr. 4 privind tranzacționarea pe piața reglementată de instrumente financiare derivate administrată de SIBEX-SIBIU STOCK EXCHANGE S.A.

Aprobat prin deciziile C.N.V.M. nr. 358/31.01.2006, nr.1189/24.05.2006, nr.3457/22.11.2006, nr. 958/17.06.2009, 1219/06.08.2009, nr. 1678/03.12.2009, nr. 1733/16.12.2009, nr. 48/13.01.2011, nr. 1148/03.11.2011, și Decizia A.S.F. nr. 2029/18.12.2014

(3) Odată cu emiterea deciziei de acordare a calității de Market Maker a participantului pe piața reglementată de instrumente financiare derivate administrată de SIBEX, Conducătorii SIBEX vor dispune înscrierea participantului în registrul Market Makerilor.

(4) Decizia de acordare a calității de Market Maker unui participant se va comunica Departamentului Tranzacții și Supraveghere Piețe, Departamentului Juridic și Resurse Umane, Departamentului Administrare Sistem Informatic și Departamentului Economic-Administrativ, precum și ATHEXClear și se va notifica A.S.F. sau autorității competente care îl supraveghează pe respectivul participant, după caz.

(5) Departamentul Juridic și Resurse Umane va comunica participantului în cauză prin fax sau e-mail decizia de acordare a calității de Market Maker.

(6) Conducătorii SIBEX pot respinge cererea de acordare a calității de Market Maker în situația în care consideră ca solicitantul nu își poate îndeplini obligațiile pe care le presupune activitatea specifică unui Market Maker.

(7) În situația respingerii cererii, solicitantul în cauză va fi înștiințat în scris asupra acestui fapt și asupra motivelor care au stat la baza respingerii cererii sale.

(8) SIBEX va face publică pe pagina web proprie lista instrumentelor și scadențelor disponibile pentru activitatea de Market Making, precum și lista participanților cărora li s-a acordat calitatea de Market Maker cu specificarea instrumentelor și scadențelor pe care aceștia au această calitate.

Art. 64

(1) Participantul va încheia cu SIBEX o convenție privind desfășurarea activității specifice unui Market Maker pe piața reglementată de instrumente financiare derivate administrată de SIBEX, convenție care va cuprinde prevederi referitoare la obligațiile pe care participantul le are în calitatea sa de Market Maker și facilitățile de care acesta va beneficia din partea SIBEX ca urmare a calității sale de Market Maker.

(2) După intrarea în vigoare a convenției menționate la alin. (1), participantul va putea desfășura activitatea specifică unui Market Maker, iar SIBEX va acorda participantului acces pe contul de Market Maker creat în sistemul de tranzacționare și va supraveghea prin intermediul Departamentului Tranzacții și Supraveghere Piețe respectarea de către acesta a prevederilor prezentului regulament și a convenției încheiate cu SIBEX.

(3) În termen de maxim 5 zile lucrătoare de la semnarea convenției privind desfășurarea activității de Market Making, participantul are obligația să înceapă prestarea efectivă a acestei activități.

(4) Dacă participantul nu începe prestarea efectivă a activității de Market Making în termenul specificat la alin. (3), calitatea de Market Maker va fi retrasă, decizia de retragere fiind emisă de către Conducătorii Sibex.

(5) În situația menționată la alin.(4), SIBEX va înștiința în scris participantul asupra deciziei de retragere și va notifica A.S.F. sau autoritatea competentă care îl supraveghează pe respectivul participant, după caz.

Art. 65

(1) Registrul Market Makerilor pe piața reglementată de instrumente financiare derivate administrată de SIBEX se păstrează la sediul societății și se află în grija Departamentului Juridic și Resurse Umane.

(2) Registrul Market Makerilor va cuprinde următoarele rubrici:

- a) denumirea participantului;
- b) datele de identificare ale participantului;
- c) data dobândirii calității de Market Maker, data și numărul convenției privind desfășurarea activității de Market Making, instrumentele/ scadențele pe care acesta va desfășura activitatea specifică unui Market Maker, precum și numele brokerilor activi care vor efectua operațiunile

Regulamentul nr. 4 privind tranzacționarea pe piața reglementată de instrumente financiare derivate administrată de SIBEX–SIBIU STOCK EXCHANGE S.A.

Aprobat prin deciziile C.N.V.M. nr. 358/31.01.2006, nr.1189/24.05.2006, nr.3457/22.11.2006, nr. 958/17.06.2009, 1219/06.08.2009, nr. 1678/03.12.2009, nr. 1733/16.12.2009, nr. 48/13.01.2011, nr. 1148/03.11.2011, și Decizia A.S.F. nr. 2029/18.12.2014

aferente activității de Market Making, desemnați în condițiile prevăzute la art.60 alin. (2) lit. b) și/ sau la art.67;

- d) numărul și data autorizației emise de A.S.F. / Banca Națională a României / autoritatea competentă din statul membru, după caz;
- e) numărul și data înscrierii participantului în Registrul public al A.S.F.;
- f) numărul și data deciziei Conducătorilor SIBEX privind acordarea calității de Market Maker a participantului pe piața reglementată de instrumente financiare derivate administrată de SIBEX;
- g) suspendarea sau retragerea calității de Market Maker, cu precizarea cauzelor care au stat la baza acestor situații.

(3) Registrul poate fi ținut și în format electronic și va putea fi accesat de către Conducătorii Societății, Departamentul Administrare Sistem Informatic și Departamentul Tranzacții și Supraveghere Piețe.

Art. 66

După acordarea calității de Market Maker participantului pe piața reglementată de instrumente financiare derivate administrată de SIBEX, acesta este obligat să respecte pe toată durata deținerii calității de Market Maker toate regulamentele și regulile SIBEX în vigoare precum și prevederile convenției privind desfășurarea activității specifice unui Market Maker pe piața reglementată de instrumente financiare derivate administrată de SIBEX, prevăzute la art.64, alin. (1).

Art. 67

(1) În situația în care participantul dorește să înlocuiască unul dintre brokerii activi față de cei menționați în decizia inițială, el va solicita în scris Conducătorilor SIBEX aprobarea noului broker activ care va desfășura activitatea specifică unui Market Maker, anterior datei de la care dorește ca modificarea să devină operațională.

(2) În situația în care participantul dorește să completeze lista brokerilor activi care efectuează operațiuni aferente activității de Market Making, participantul va solicita în scris Conducătorilor SIBEX aprobarea noului broker, menționând data de la care dorește ca modificarea să devină operațională. Solicitarea trebuie transmisă anterior datei de la care modificarea devine operațională.

Art. 68

Conducătorii SIBEX vor aproba sau vor respinge solicitarea participantului menționată la art.67, cu respectarea prevederilor art.60 alin. (2) lit.b).

Art. 69

(1) Un participant care deține calitatea de Market Maker pe un anumit instrument financiar derivat poate să obțină calitatea de Market Maker și pe un alt instrument financiar derivat sau pe o nouă scadență, solicitând acest lucru în scris Conducătorilor SIBEX.

(2) Conducătorii SIBEX vor emite decizia de acordare a calității de Market Maker pentru noul instrument sau noua scadență, iar aceasta va fi comunicată Departamentului Tranzacții și Supraveghere Piețe, Departamentului Juridic și Resurse Umane, Departamentului Administrare Sistem Informatic și Departamentului Economic-Administrativ, participantului, ATHEXClear și A.S.F. sau autorității competente care îl supraveghează pe respectivul participant, după caz.

(3) În termen de maximum 10 zile lucrătoare de la data emiterii deciziei prevăzute la alin. (2), Participantul va încheia un act adițional la convenția cu SIBEX care va cuprinde prevederi referitoare la obligațiile și facilitățile Market Makerului în raport cu instrumentele financiare și scadențele menționate în decizie.

Regulamentul nr. 4 privind tranzacționarea pe piața reglementată de instrumente financiare derivate administrată de SIBEX–SIBIU STOCK EXCHANGE S.A.

Aprobat prin deciziile C.N.V.M. nr. 358/31.01.2006, nr.1189/24.05.2006, nr.3457/22.11.2006, nr. 958/17.06.2009, 1219/06.08.2009, nr. 1678/03.12.2009, nr. 1733/16.12.2009, nr. 48/13.01.2011, nr. 1148/03.11.2011, și Decizia A.S.F. nr. 2029/18.12.2014

(4) După intrarea în vigoare a actului adițional la convenția încheiată cu SIBEX, vor fi actualizate Registrul Market Makerilor și pagina web proprie a SIBEX cu informațiile cuprinse în decizie.

(5) În termen de maxim 5 zile lucrătoare de la intrarea în vigoare a actului adițional la convenția încheiată cu SIBEX, participantul trebuie să desfășoare activitatea specifică unui Market Maker pe noul instrument și/ sau noua scadență.

(6) Dacă în termenul specificat la alin. (3) participantul nu încheie act adițional la convenția semnată cu SIBEX sau dacă participantul nu începe prestarea efectivă a acestei activități pe respectivul/ respectivele instrumente financiare sau scadențe, în termenul prevăzut la alin. (5), calitatea de Market Maker pe acele instrumente financiare/ scadențe va fi retrasă prin decizie de către Conducătorii SIBEX.

(7) În situația menționată la alin. (6), SIBEX va înștiința în scris participantul asupra deciziei de retragere, va notifica A.S.F. sau autoritatea competentă care îl supraveghează pe respectivul participant, după caz, și va actualiza corespunzător Registrul Market Makerilor.

Art. 70

(1) Decizia de acordare a calității de Market Maker poate fi retrasă de Conducătorii societății în următoarele situații:

- a) retragerea calității de participant pe piața reglementată de instrumente financiare derivate administrată de SIBEX;
- b) în cazul în care una sau mai multe dintre condițiile pe care un participant pe piața reglementată de instrumente financiare derivate administrată de SIBEX trebuie să le îndeplinească pentru a obține calitatea de Market Maker, așa cum sunt prevăzute la art.60, alin. (2), nu mai sunt îndeplinite;
- c) la cererea scrisă a participantului;
- d) în situația în care constată că participantul nu își exercită obligațiile pe care le presupune activitatea specifică unui Market Maker;
- e) în situația în care constată că participantul a dobândit calitatea de Market Maker în baza unor documente sau informații false;
- f) ca sancțiune pentru nerespectarea obligațiilor prevăzute de prezentul regulament sau de convenția privind desfășurarea activității specifice unui Market Maker pe piața reglementată de instrumente financiare derivate administrată de SIBEX, încheiată în temeiul art.64, alin. (1);
- g) dacă instrumentul/ instrumentele pe care participantul deține calitatea de Market Maker sunt retrase de la tranzacționare și nu mai există alte instrumente/ scadențe pe care participantul să dețină calitatea de Market Maker.
- h) în condițiile art.76, alin. (4).

(2) Decizia de retragere a calității de Market Maker va cuprinde motivele retragerii, data de la care intră în vigoare și va fi comunicată participantului în cauză prin fax sau e-mail, cel târziu înainte de deschiderea ședinței de tranzacționare în care decizia de retragere ar urma să intre în vigoare.

(3) Decizia de retragere va fi comunicată Departamentului Juridic și Resurse Umane, Departamentului Administrare Sistem Informatic, Departamentului Tranzacții și Supraveghere Piețe al SIBEX și ATHEXClear și va fi notificată A.S.F. sau autorității competente care îl supraveghează pe respectivul participant, după caz.

(4) La data intrării în vigoare a deciziei de retragere a calității de Market Maker a participantului pe piața reglementată de instrumente financiare derivate administrată de SIBEX, Departamentul Juridic și Resurse Umane va opera radierea participantului din registrul Market Makerilor.

(5) De la data intrării în vigoare a deciziei de retragere a calității de Market Maker convenția privind desfășurarea activității specifice unui Market Maker încetează să mai producă efecte, iar participantul nu va

Regulamentul nr. 4 privind tranzacționarea pe piața reglementată de instrumente financiare derivate administrată de SIBEX-SIBIU STOCK EXCHANGE S.A.

Aprobat prin deciziile C.N.V.M. nr. 358/31.01.2006, nr.1189/24.05.2006, nr.3457/22.11.2006, nr. 958/17.06.2009, 1219/06.08.2009, nr. 1678/03.12.2009, nr. 1733/16.12.2009, nr. 48/13.01.2011, nr. 1148/03.11.2011, și Decizia A.S.F. nr. 2029/18.12.2014

mai avea dreptul să deschidă noi poziții în contul de Market Maker, acestuia fiindu-i permise doar operațiunile de închidere a pozițiilor existente pe respectivul cont, cel târziu până la data scadenței.

Art. 71

(1) De la data la care este retrasă calitatea de Market Maker, participantul nu mai beneficiază de facilitățile de tranzacționare prevăzute în convenția încheiată de participant cu SIBEX.

(2) După lichidarea tuturor pozițiilor deschise în contul Market Makerului de către acesta, sau după scadența contractelor, contul de Market Maker al participantului a cărui calitate de Market Maker a fost retrasă va fi blocat.

(3) Retragera calității de Market Maker va fi menționată în Registrul Market Makerilor și va fi publicată pe pagina web a societății cel târziu înainte de deschiderea ședinței de tranzacționare în care decizia de retragere ar urma să intre în vigoare, și va fi notificată ATHEXClear și A.S.F..

Art. 72

(1) În situația în care participantul care deține calitatea de Market Maker pe unul sau mai multe instrumente financiare dorește să înceteze desfășurarea activității specifice unui Market Maker pe unul sau mai multe dintre aceste instrumente financiare derivate sau pe una sau mai multe scadențe în cadrul aceluiași instrument financiar derivat, el va notifica în scris această intenție Conducătorilor SIBEX cu cel puțin 5 zile lucrătoare înaintea acestui fapt, menționând instrumentul/ instrumentele și scadențele pentru care dorește să înceteze desfășurarea activității specifice unui Market Maker.

(2) După primirea cererii menționate la alin. (1) Conducătorii SIBEX vor emite, înainte de data înscrisă în cerere, o decizie de retragere a calității de Market Maker pe instrumentul/ instrumentele sau scadența/ scadențele respective, care va cuprinde data de la care intră în vigoare și va fi comunicată participantului în cauză de către Departamentul Juridic și Resurse Umane prin fax sau e-mail.

(3) De la data intrării în vigoare a deciziei de retragere a calității de Market Maker pe instrumentul / instrumentele sau scadența/ scadențele respective, participantul nu mai beneficiază de facilitățile de tranzacționare referitoare la instrumentul/ instrumentele, scadența / scadențele respective prevăzute în convenția încheiată de participant.

(4) În cadrul termenului de 5 zile lucrătoare menționat la alin. (1), Market Makerul este obligat să respecte toate prevederile prezentului regulament și ale convenției încheiate cu SIBEX.

(5) De la data intrării în vigoare a deciziei de retragere a calității de Market Maker încetează automat obligațiile acestuia prevăzute de prezentul regulament și efectele convenției încheiate cu SIBEX pentru respectivul/ respectivele instrumente financiare derivate și pe respectivele scadențe, iar calitatea de Market Maker va fi menținută pentru celelalte instrumente derivate pentru care își menține calitatea de Market Maker cu toate consecințele care decurg din aceasta.

(6) Retragera calității de Market Maker pe instrumentul/ instrumentele și scadențele menționate la alin. (1) va fi făcută publică de către SIBEX pe pagina web proprie, cel târziu înainte de deschiderea ședinței de tranzacționare în care decizia de retragere ar urma să intre în vigoare, va fi menționată în Registrul Market Makerilor și va fi notificată ATHEXClear și A.S.F.

Secțiunea II - Desfășurarea activității de Market Making

Art. 73

Regulamentul nr. 4 privind tranzacționarea pe piața reglementată de instrumente financiare derivate administrată de SIBEX–SIBIU STOCK EXCHANGE S.A.

Aprobat prin deciziile C.N.V.M. nr. 358/31.01.2006, nr.1189/24.05.2006, nr.3457/22.11.2006, nr. 958/17.06.2009, 1219/06.08.2009, nr. 1678/03.12.2009, nr. 1733/16.12.2009, nr. 48/13.01.2011, nr. 1148/03.11.2011, și Decizia A.S.F. nr. 2029/18.12.2014

(1) Market Makerul trebuie să mențină ordine de cumpărare și vânzare în mod continuu pe parcursul sesiunii de tranzacționare respectând în mod cumulativ condițiile referitoare la numărul minim de contracte, spreadul maxim pentru instrumentul/ instrumentele și scadența/ scadențele pentru care a obținut calitatea de Market Maker precum și intervalul de timp în care ordinele de tranzacționare trebuie menținute și actualizate în piață.

(2) Condițiile menționate la alin. (1) în care Market Makerul își va desfășura activitatea pe piața reglementată de instrumente financiare derivate administrată de SIBEX, precum și eventualele facilități acordate de SIBEX, sunt prevăzute în convenția privind desfășurarea activității specifice unui Market Maker încheiată de acesta cu SIBEX.

(3) Condițiile prevăzute la alin. (1) se vor referi la cel puțin următoarele elemente pentru fiecare instrument derivat și pentru fiecare scadență:

- a) numărul minim de contracte pe care Market Makerul este obligat să le introducă și să le mențină în cadrul ordinelor de cumpărare și vânzare;
- b) spreadul maxim;
- c) intervalul maxim de timp în care trebuie actualizat un ordin în situația în care Market Makerul execută o tranzacție în urma căreia nu mai sunt respectate condițiile de la lit. a);
- d) intervalul de timp minim în cadrul sesiunii de tranzacționare în care Market Makerul trebuie să mențină ordine de tranzacționare în condițiile prevăzute la lit. a) și b);

(4) În situația în care pe un instrument derivat există mai mulți Market Makeri, aceștia vor avea, în baza convențiilor încheiate cu SIBEX, aceleași obligații și vor beneficia de aceleași facilități în timpul desfășurării activității de Market Making.

(5) Ordinele de tranzacționare introduse în sistemul de tranzacționare a SIBEX de către Market-Makeri reprezintă oferte ferme privind cantitatea și prețul instrumentului financiar derivat.

(6) Consiliul de Administrație aprobă condițiile menționate la alin. (3), iar modificarea acestora se va face în baza unor acte adiționale la convenția privind desfășurarea activității de Market Making între SIBEX și participantul care are calitatea de Market Maker, în care să se specifice noile condiții de operare ale acestuia.

Art. 74

(1) Brokerii activi nominalizați de participant în cererea de dobândire a calității de Market Maker și acceptați de SIBEX sunt singurele persoane care au dreptul de a introduce și modifica ordine de tranzacționare astfel încât să se mențină obligațiile asumate de Market Maker.

(2) SIBEX poate decide, în condiții de “fast market” și în cadrul unei perioade limitate de timp modificarea sau anularea obligațiilor în care Market Makerul trebuie să își desfășoare activitatea pe piață.

(3) Decizia privind începerea și, respectiv, încetarea condițiilor de tip “fast market” pe un anumit instrument sau scadență va fi comunicată participanților care au calitatea de Market Maker pe acel instrument și scadența, va fi publicată pe site-ul SIBEX și se va notifica A.S.F.

Sectiunea III - Monitorizarea activității desfășurate de Market Maker

Art. 75

Regulamentul nr. 4 privind tranzacționarea pe piața reglementată de instrumente financiare derivate administrată de SIBEX–SIBIU STOCK EXCHANGE S.A.

Aprobat prin deciziile C.N.V.M. nr. 358/31.01.2006, nr.1189/24.05.2006, nr.3457/22.11.2006, nr. 958/17.06.2009, 1219/06.08.2009, nr. 1678/03.12.2009, nr. 1733/16.12.2009, nr. 48/13.01.2011, nr. 1148/03.11.2011, și Decizia A.S.F. nr. 2029/18.12.2014

(1) Departamentul Tranzacții și Supraveghere Piețe al SIBEX va monitoriza activitatea desfășurată de Market Makeri pe piața reglementată de instrumente financiare derivate.

(2) În activitatea de monitorizare, Departamentul Tranzacții și Supraveghere Piețe al SIBEX va verifica respectarea de către Market Maker a tuturor obligațiilor ce derivă din regulamentele SIBEX și din convenția privind desfășurarea activității de Market Maker încheiată de acesta cu SIBEX.

(3) Dacă în procesul de monitorizare, Departamentul Tranzacții și Supraveghere Piețe constată nerespectarea de către Market Maker a obligațiilor asumate, timp de 5 minute, va notifica acest fapt Market Makerului și îi va solicita remedierea situației în termen de maxim 5 minute, termen pe durata căruia Market Makerul este obligat să răspundă SIBEX și să remedieze situația.

(4) Dacă Market Makerul nu remediază situația și în continuare nu își îndeplinește obligațiile de Market Maker, Departamentul Tranzacții și Supraveghere Piețe va notifica acest fapt Conducătorilor care vor emite o decizie de avertizare în cuprinsul căreia se va specifica instrumentul financiar pe care Participantul nu și-a respectat obligațiile de Market Maker. Decizia se notifică A.S.F..

(5) Prevederile alin. (4) nu se aplică în cazul în care Market Makerul se confruntă cu probleme tehnice. Prin probleme tehnice se înțelege:

- a) întreruperea furnizării de energie electrică;
- b) întreruperea conexiunii la internet;
- c) întreruperea conexiunii cu furnizorul de cotații al Market Makerului;
- d) defecțiuni hardware;
- e) alte circumstanțe similare care pot fi calificate drept defecțiuni tehnice și care sunt în afara controlului rezonabil al Market Makerului.

(6) În cazul în care în decursul unei zile există un număr de peste 5 situații de nerespectare de către Market Makeri a prevederilor alin.(3), Departamentul Tranzacții și Supraveghere Piețe va notifica acest fapt Conducătorilor care vor emite o decizie de avertizare, în cuprinsul căreia se va specifica instrumentul financiar pe care Participantul nu și-a respectat obligațiile de Market Maker.

(7) În cazul în care în decursul unei luni există peste 10 Decizii de Avertizare emise pentru nerespectarea obligațiilor în calitate de Market Maker, SIBEX va percepe, pentru tranzacțiile efectuate pe contul de Market Maker în ședințele de tranzacționare în care s-au emis decizii de avertizare, comisionul aprobat pentru Participanții ce nu dețin calitatea de Market Maker prevăzut în lista de comisioane și tarife aprobate și afișate pe site-ul societății.

(8) În situația în care două luni consecutive Market Makerul se află în cazul prevăzut la alin. (7), Departamentul Tranzacții și Supraveghere Piețe va notifica acest fapt Conducătorilor societății care vor decide asupra revocării calității de Market Maker pentru unul sau mai multe instrumente financiare derivate.

Art.76

(1) Dacă în activitatea de monitorizare și supraveghere a activității Market Makerului, Departamentul Tranzacții și Supraveghere Piețe, constată în decursul a 60 de ședințe de tranzacționare cel puțin 10 notificări privind problemele tehnice ale acestuia, va propune Conducătorilor societății suspendarea pe o perioadă de până la 5 zile a calității de Market Maker, aceștia urmând a decide oportunitatea și impactul unei astfel de decizii.

(2) În situația adoptării deciziei menționate la alin. (1) de către Conducătorii SIBEX, aceasta va fi adusă la cunoștință Market Makerului cel târziu înainte de deschiderea ședinței de tranzacționare în care decizia de retragere ar urma să intre în vigoare și va cuprinde durata de valabilitate a acesteia, motivele adoptării ei, instrumentul/ instrumentele derivate pentru care încetează temporar calitatea de Market Maker, precum și termenul de remediere a problemelor tehnice. Decizia se notifică ATHEXClear și A.S.F..

Regulamentul nr. 4 privind tranzacționarea pe piața reglementată de instrumente financiare derivate administrată de SIBEX–SIBIU STOCK EXCHANGE S.A.

Aprobat prin deciziile C.N.V.M. nr. 358/31.01.2006, nr.1189/24.05.2006, nr.3457/22.11.2006, nr. 958/17.06.2009, 1219/06.08.2009, nr. 1678/03.12.2009, nr. 1733/16.12.2009, nr. 48/13.01.2011, nr. 1148/03.11.2011, și Decizia A.S.F. nr. 2029/18.12.2014

(3) Market Makerul poate relua activitatea înainte de termenul stipulat în decizia emisă conform alin. (2) în situația transmiterii dovezii de remediere a problemelor tehnice sau a unei declarații scrise, pe proprie răspundere, semnată de reprezentantul legal al Market Makerului care să certifice remedierea problemelor tehnice.

(4) Dacă în termen de 5 zile de la reluarea activității de Market Maker, Departamentul Tranzacții și Supraveghere Piețe în activitatea de monitorizare constată continuitatea problemelor tehnice ale Market Makerului, poate propune Conducătorilor SIBEX retragerea calității de Market Maker.

CAPITOLUL V - SUPRAVEGHEREA PIEȚEI

Art. 77

(1) În vederea asigurării unei piețe continue, ordonate și transparente, SIBEX, supraveghează desfășurarea activității de tranzacționare pe piața de instrumente financiare derivate, putând solicita informații de la ATHEXClear necesare în activitatea de supraveghere.

(2) SIBEX desfășoară activitatea de supraveghere prin intermediul Departamentului Tranzacții și Supraveghere Piețe.

Art. 78

(1) În activitatea de supraveghere a activității de tranzacționare pe piața reglementată de instrumente financiare derivate, Departamentul Tranzacții și Supraveghere Piețe va acorda o atenție deosebită acelor tranzacții care ridică suspiciuni privind manipularea pieței, abuzului pe piață sau practici frauduloase.

(2) Participanților sau clienților acestora le sunt interzise:

- a) încheierea de tranzacții sau lansarea de ordine de tranzacționare care dau indicații false care induc în eroare în legătură cu cererea, oferta sau prețul instrumentelor financiare derivate;
- b) încheierea de tranzacții sau lansarea de ordine de tranzacționare care mențin prin acțiunea uneia sau mai multor persoane acționând împreună, prețul unuia sau al mai multor instrumente financiare, la un nivel anormal sau artificial;
- c) tranzacții sau ordine de tranzacționare care presupun procedee fictive sau orice altă formă de înșelăciune;
- d) Acțiunea unei persoane sau a unor persoane, care acționează în mod concertat pentru a-și asigura o poziție dominantă asupra cererii de instrumente financiare, având ca efect fixarea, directă sau indirectă a prețului de vânzare sau cumpărare ori crearea altor condiții incorecte de tranzacționare;
- e) Ordinele de tranzacționare date sau tranzacțiile efectuate reprezintă o proporție semnificativă a volumului zilnic de tranzacționare a unui instrument financiar avut în vedere pe piața reglementată, în special atunci când aceste operațiuni conduc la modificarea semnificativă a prețului instrumentului financiar;
- f) Ordinele de tranzacționare date sau tranzacțiile efectuate de persoane care cumpără și vând cantități ale unui instrument financiar reprezentând poziții semnificative conduc la modificări semnificative ale prețului respectivului instrument financiar sau a instrumentului financiar derivat ori a activului suport cu care se află în legătură, admis la tranzacționare pe o piață reglementată;
- g) Tranzacțiile efectuate nu conduc la modificări privind deținătorii finali ai instrumentului financiar admis la tranzacționare pe o piață reglementată;

Regulamentul nr. 4 privind tranzacționarea pe piața reglementată de instrumente financiare derivate administrată de SIBEX–SIBIU STOCK EXCHANGE S.A.

Aprobat prin deciziile C.N.V.M. nr. 358/31.01.2006, nr.1189/24.05.2006, nr.3457/22.11.2006, nr. 958/17.06.2009, 1219/06.08.2009, nr. 1678/03.12.2009, nr. 1733/16.12.2009, nr. 48/13.01.2011, nr. 1148/03.11.2011, și Decizia A.S.F. nr. 2029/18.12.2014

- h) Ordinele de tranzacționare date sau tranzacțiile efectuate includ poziții de sens invers într-o perioadă scurtă de timp și reprezintă o proporție semnificativă a volumului zilnic de tranzacționare a instrumentului financiar analizat pe piața reglementată avută în vedere și ar putea fi asociate cu schimbări semnificative ale prețului instrumentului financiar admis la tranzacționare pe o piață reglementată;
- i) Ordinele de tranzacționare date sau tranzacțiile efectuate sunt concentrate într-o perioadă scurtă de timp în cadrul sesiunii de tranzacționare și conduc apoi la schimbarea prețului în sens invers;
- j) Ordinele de tranzacționare date și retrase înainte de a fi executate conduc la modificarea celui mai bun preț de cumpărare sau vânzare al unui instrument financiar admis la tranzacționare pe o piață reglementată sau la modificarea înregistrărilor în registrul ordinelor disponibil participanților la piață;
- k) Ordinele de tranzacționare sunt date sau tranzacțiile sunt efectuate la momentul sau în jurul unui anumit moment în care sunt determinate prețurile de referință, prețurile de decontare și estimările și care conduc la modificări ale prețului cu efect asupra estimărilor și prețurilor menționate mai sus;
- l) Ordinele de tranzacționare date sau tranzacțiile efectuate de către persoane sunt precedate de sau urmate de diseminarea unor informații false sau înșelătoare de către aceleași persoane sau de către alte persoane cu care acestea se află în legătură;
- m) Ordinele de tranzacționare sunt date sau tranzacțiile sunt efectuate de către persoane înainte ca sau după ce aceleași persoane sau persoane cu care acestea se află în legătură produc sau diseminează analize ori recomandări privind investițiile care sunt incorecte, aduc prejudicii sau sunt, în mod demonstrabil, influențate de interese materiale;
- n) efectuarea de tranzacții pe bază de informații privilegiate;
- o) tranzacționarea excesivă în contul clienților în scopul generării de comision pentru intermediar;
- p) efectuarea de tranzacții sau introducerea de ordine de tranzacționare în scopul de a determina modificarea semnificativă a prețurilor de cotare a instrumentelor financiare derivate;
- q) încheierea de către unul sau mai mulți participanți de tranzacții care să creeze impresia unei lichidități artificiale;
- r) transferul unor poziții perdante din contul propriu al intermediarului în conturile clienților administrate pe bază discreționară;
- s) tranzacționarea în contul clienților de opțiuni cu prime mai mici decât valoarea intrinsecă a opțiunilor respective;
- t) introducerea de ordine proprii de același sens cu ale clienților cu intenția de a profita de mișcarea de preț creată de ordinul clientului;
- u) anularea sau introducerea cu întârziere a ordinelor clienților în beneficiul societății sau al altor persoane;
- v) tranzacțiile compensate în care mai mulți brokeri activi execută tranzacții la prețuri necompetitive pentru a efectua transferuri de bani între conturi;
- w) executarea de către traderi a altor ordine decât cele în cont propriu;
- x) tranzacționarea directă sau prin persoane interpușe, de instrumente financiare derivate care au ca activ suport active asupra cărora participantul sau clientul poate exercita o influență semnificativă asupra prețului;
- y) orice practică frauduloasă sau abuz de piață specificat de legislația în vigoare.

(3) Participanții pe piața reglementată de instrumente financiare derivate administrată de SIBEX sunt obligați să aibă în vedere că sistemul de tranzacționare nu restricționează încheierea de tranzacții de tip „cross” pe contul unuia și aceluiași client sau Participant. În acest sens, Participanții sunt obligați să aiba în

Regulamentul nr. 4 privind tranzacționarea pe piața reglementată de instrumente financiare derivate administrată de SIBEX-SIBIU STOCK EXCHANGE S.A.

Aprobat prin deciziile C.N.V.M. nr. 358/31.01.2006, nr.1189/24.05.2006, nr.3457/22.11.2006, nr. 958/17.06.2009, 1219/06.08.2009, nr. 1678/03.12.2009, nr. 1733/16.12.2009, nr. 48/13.01.2011, nr. 1148/03.11.2011, și Decizia A.S.F. nr. 2029/18.12.2014

vedere că tranzacțiile astfel încheiate să nu determine situații de încălcare a interdicțiilor de la art.78, alin.(2), după caz.

(4) Departamentul Tranzacții și Supraveghere Piețe va monitoriza desfășurarea activității de tranzacționare pe piața reglementată de instrumente financiare derivate administrată de SIBEX și va informa imediat conducerea societății în cazul depistării unor tranzacții suspecte a fi încadrate în una din situațiile prevăzute la alin. (2).

(5) Participanții pe piața reglementată de instrumente financiare derivate administrată de SIBEX sunt obligați să transmită, la cererea Departamentului Tranzacții și Supraveghere Piețe, copii ale ordinelor de tranzacționare a instrumentelor financiare derivate precum și orice date referitoare la identitatea clienților și la clauzele contractelor încheiate de participanți cu aceștia.

Art. 79

Nerespectarea interdicțiilor menționate la art.78, alin. (2) se sancționează de către SIBEX cu suspendarea sau retragerea calității de participant sau a calității de broker activ pentru brokerii activi ai acestuia, după caz și se notifică A.S.F. în termen de 24 de ore.

Art. 80

(1) În utilizarea sistemului electronic de tranzacționare al SIBEX brokerii activi vor avea o conduită responsabilă și vor folosi comenzile acestuia doar pentru scopurile în care a fost creat. În acest sens, se vor evita conectarea și reconectarea fără motiv, și încercările repetate de introducere a ordinelor care nu se încadrează în cerințele prevederilor prezentului regulament sau ale regulamentelor ATHEXClear, în special din punct de vedere al limitelor de credit sau al altor măsuri de management al riscului stabilite de ATHEXClear.

(2) Nerespectarea prevederilor alin. (1) duce la suspendarea sau anularea dreptului de tranzacționare al brokerului activ, cu notificarea A.S.F..

Art. 81

(1) SIBEX va lua măsuri de menținere a lichidității pieței, prin evitarea situației ca un participant sau mai mulți să atingă o poziție dominantă în piață, de natură a influența artificial cererea și oferta, în avantajul propriu, cu grave consecințe asupra structurii de compensare și asupra caracterului liber al pieței, în acest sens putând solicita ATHEXClear să implementeze anumite restricții și să verifice respectarea lor.

(2) În acest sens, pentru evitarea poziției dominante a unui participant, prin acumularea de poziții deschise pe vânzare sau cumpărare prin care poate influența piața, SIBEX și ATHEXClear pot limita numărul de poziții deschise pe care le poate cumula participantul respectiv.

**CAPITOLUL VI - DOCUMENTELE ÎNTOCMITE DE CĂTRE INTERMEDIARI
ÎN RELAȚIA CU CLIENȚII**

DISPOZIȚII TRANZITORII ȘI FINALE

Art. 82

(1) Prezentul regulament se modifică și se completează de către Consiliul de Administrație al SIBEX în conformitate cu prevederile Legii nr. 297/2004 privind piața de capital și ale reglementărilor C.N.V.M./A.S.F. incidente.

(2) Prezentul regulament, precum și modificările și completările ulterioare, vor fi supuse aprobării A.S.F. urmând a intra în vigoare în termen de 5 zile de la data comunicării deciziei de aprobare de către A.S.F., în cazul în care nu se precizează alt termen în cuprinsul acesteia sau Conducătorii SIBEX nu decid altfel.

(3) Regulamentul și modificările ulterioare vor fi aduse la cunoștința tuturor persoanelor care intră sub incidența prevederilor sale și se publică pe site-ul SIBEX.

(4) Anexele prezentului regulament fac parte integrantă din acesta, respectiv:

Anexa nr. 1 - Procedura privind aplicarea prevederilor art.51 alin. (1) din Regulamentul nr. 4 privind tranzacționarea pe Piața Reglementată de Instrumente Financiare Derivate administrată de SIBEX

Anexa nr. 2 - Procedura privind ajustarea instrumentelor financiare derivate tranzacționate pe Piața Reglementată de Instrumente Financiare Derivate administrată de Sibex

Anexa nr. 3 - Model solicitare anulare ordine de tranzacționare existente în sistemul electronic de tranzacționare

Anexa nr. 4 - Procedura de determinare a prețului de deschidere a sesiunii de tranzacționare pe piața reglementată de instrumente financiare derivate administrată de SIBEX („Procedura de fixing”)

Anexa nr. 5 - Clasificarea opțiunilor tranzacționate pe piața reglementată de instrumente financiare derivate administrată de SIBEX

(5) Prezentul regulament se completează în mod corespunzător cu prevederile celorlalte regulamente, SIBEX.

Art. 83

(1) La data intrării în vigoare a prezentului regulament se abrogă *Regulamentul nr. 5 privind activitatea Market-Makerilor pe piața reglementată de instrumente financiare derivate administrată de S.C. BMFM S.A. Sibiu*, precum și orice alte dispoziții contrare.

ANEXA 1 - Procedura privind aplicarea prevederilor art.51 alin. (1) din Regulamentul nr. 4 privind tranzacționarea pe Piața Reglementată de Instrumente Financiare Derivate administrată de SIBEX

1. Aplicarea prevederilor art.51, alin. (1) din Regulamentul nr. 4 privind tranzacționarea pe piața reglementată de instrumente financiare derivate administrată de SIBEX revine persoanelor din cadrul Departamentului Tranzacții și Supraveghere Piețe al SIBEX desemnate pentru supravegherea pieței.

Regulamentul nr. 4 privind tranzacționarea pe piața reglementată de instrumente financiare derivate administrată de SIBEX–SIBIU STOCK EXCHANGE S.A.

Aprobat prin deciziile C.N.V.M. nr. 358/31.01.2006, nr.1189/24.05.2006, nr.3457/22.11.2006, nr. 958/17.06.2009, 1219/06.08.2009, nr. 1678/03.12.2009, nr. 1733/16.12.2009, nr. 48/13.01.2011, nr. 1148/03.11.2011, și Decizia A.S.F. nr. 2029/18.12.2014

Desemnarea persoanelor responsabile cu aplicarea prezentei proceduri se face prin decizie a Conducătorilor SIBEX.

2. În vederea monitorizării unei piețe de referință, persoana din cadrul Departamentului Tranzacții și Supraveghere Piețe al SIBEX, desemnată pentru supravegherea pieței reglementate de instrumente financiare derivate administrată de SIBEX va avea acces în timp real la sistemul de tranzacționare al operatorului pieței de referință respective sau la un sistem de monitorizare în timp real a operațiunilor de suspendare/ reluare la tranzacționare a acțiunilor suport.

3. De asemenea, persoana din cadrul Departamentului Tranzacții și Supraveghere Piețe al SIBEX desemnată pentru supravegherea pieței reglementate de instrumente financiare derivate administrată de SIBEX, va avea acces în timp real la sistemul electronic de tranzacționare al SIBEX, precum și drepturile de a bloca și debloca tranzacționarea instrumentelor financiare derivate.

4. Persoana din cadrul Departamentului Tranzacții și Supraveghere Piețe al SIBEX desemnată cu supravegherea pieței, monitorizează piața/ piețele de referință pe care se tranzacționează acțiunile suport ale instrumentelor financiare derivate în fiecare zi de tranzacționare și piața reglementată de instrumente financiare derivate, pe toată durata sesiunilor de tranzacționare.

5. În momentul în care pe piața de referință activul suport pentru un contract futures și opțiune tranzacționat/ă pe piața reglementată de instrumente financiare derivate administrată de SIBEX este suspendată de la tranzacționare, persoana din cadrul Departamentului Tranzacții și Supraveghere Piețe al SIBEX desemnată cu supravegherea pieței, va suspenda în sistemul electronic de tranzacționare al SIBEX contractele futures și opțiunile corespunzătoare aceluși activ.

6. În momentul în care pe piața de referință este reluată tranzacționarea activului suport, persoana din cadrul Departamentului Tranzacții și Supraveghere Piețe al SIBEX, desemnată cu supravegherea pieței va debloca în sistemul electronic de tranzacționare al SIBEX contractele futures și opțiunile respective, suspendate de la tranzacționare.

7. Fiecare operațiune de suspendare de la tranzacționare și reluare la tranzacționare a contractelor futures și a opțiunilor pe piața reglementată de instrumente financiare derivate administrată de SIBEX va fi imediat anunțată de un comunicat SIBEX, întocmit și semnat de către Directorul Departamentului Tranzacții și Supraveghere Piețe sau, după caz, de către persoana din cadrul Departamentului Tranzacții și Supraveghere Piețe care supraveghează piața.

8. Comunicatul SIBEX va fi transmis participanților prin afișarea lui pe canalul public de comunicare al sistemului electronic de tranzacționare al SIBEX de către persoana din cadrul Departamentului Tranzacții și Supraveghere Piețe al SIBEX desemnată cu supravegherea pieței și se va afișa pe site-ul www.sibex.ro în cel mai scurt timp posibil după efectuarea operațiunii.

9. Persoana din cadrul Departamentului Tranzacții și Supraveghere Piețe al SIBEX desemnată cu supravegherea pieței va ține un registru de evidență a operațiunilor de suspendare de la tranzacționare și reluare la tranzacționare a contractelor futures și a opțiunilor, care va cuprinde cel puțin următoarele date:

- a) data operațiunii;
- b) ora și minutul operațiunii;
- c) activul suport al contractului futures, opțiunii;
- d) ora și minutul suspendării/ reluării la tranzacționare a acțiunii pe piața de referință;
- e) tipul operațiunii: suspendare/reluare la tranzacționare;
- f) contractul/contractele și scadențele care fac obiectul operațiunii;
- g) motivul suspendării/reluării la tranzacționare a acțiunii pe piața de referință;
- h) alte explicații (motive care au împiedicat aplicarea întocmai a procedurii).

10. În situațiile în care un angajat din cadrul Departamentului Tranzacții și Supraveghere Piețe al SIBEX desemnat cu supravegherea pieței nu-și poate îndeplini atribuțiile descrise mai sus din diverse motive

Regulamentul nr. 4 privind tranzacționarea pe piața reglementată de instrumente financiare derivate administrată de SIBEX–SIBIU STOCK EXCHANGE S.A.

Aprobat prin deciziile C.N.V.M. nr. 358/31.01.2006, nr.1189/24.05.2006, nr.3457/22.11.2006, nr. 958/17.06.2009, 1219/06.08.2009, nr. 1678/03.12.2009, nr. 1733/16.12.2009, nr. 48/13.01.2011, nr. 1148/03.11.2011, și Decizia A.S.F. nr. 2029/18.12.2014

(absență, concediu de odihnă, concediu medical, pauză de masă etc.), o altă persoană desemnată de Conducătorii SIBEX va îndeplini atribuțiile din prezenta procedură.

11. Persoanele desemnate sunt direct răspunzătoare de aplicarea întocmai a prezentei proceduri și au obligația să aducă în cel mai scurt timp la cunoștința conducerii orice motive care au determinat apariția unor disfuncționalități în aplicarea ei.

12. Atribuțiile de aplicare a prezentei proceduri revin persoanelor desemnate în situația asigurării tuturor condițiilor necesare – acces direct la sistemele de tranzacționare ale piețelor de referință sau la sistemul de monitorizare în timp real a operațiunilor de suspendare/reluare la tranzacționare a activelor suport ale instrumentelor derivate de pe piața SIBEX și luarea la cunoștință asupra modului de utilizare a acestora.

SIBEX
Departament Tranzacții și Supraveghere Piețe
Decizie
SUSPENDARE DE LA TRANZACȚIONARE

Regulamentul nr. 4 privind tranzacționarea pe piața reglementată de instrumente financiare derivate administrată de SIBEX-SIBIU STOCK EXCHANGE S.A.

Aprobat prin deciziile C.N.V.M. nr. 358/31.01.2006, nr.1189/24.05.2006, nr.3457/22.11.2006, nr. 958/17.06.2009, 1219/06.08.2009, nr. 1678/03.12.2009, nr. 1733/16.12.2009, nr. 48/13.01.2011, nr. 1148/03.11.2011, și Decizia A.S.F. nr. 2029/18.12.2014

În baza prevederilor art.51 alin. (1) din Regulamentul nr. 4 privind tranzacționarea pe piața reglementată de instrumente financiare derivate administrată de SIBEX și având în vedere suspendarea de la tranzacționare pe piața de referință a acțiunilor _____ simbol _____, începând cu ora _____, se suspendă de la tranzacționarea pe piața reglementată de instrumente financiare derivate administrată de SIBEX, contractul futures cu simbolul _____, opțiunile cu simbolul _____ pentru scadențele _____ și _____.

Director Tranzacții și Supraveghere Piețe/
Departament Tranzacții și Supraveghere Piețe

SIBEX
Departament Tranzacții și Supraveghere Piețe
Decizie
RELUARE TRANZACȚIONARE

Având în vedere reluarea la tranzacționare pe piața de referință a acțiunilor _____ simbol _____, începând cu ora _____, se reia tranzacționarea pe piața reglementată de instrumente financiare derivate administrată de SIBEX, a contractului futures cu simbolul _____, a opțiunilor cu simbolul _____ pentru scadențele _____ și _____.

Director Tranzacții și Supraveghere Piețe/
Departament Tranzacții și Supraveghere Piețe

ANEXA 2 - Procedura privind ajustarea instrumentelor financiare derivate tranzacționate pe piața reglementată de instrumente financiare derivate administrată de Sibex

Art. 1

Regulamentul nr. 4 privind tranzacționarea pe piața reglementată de instrumente financiare derivate administrată de SIBEX-SIBIU STOCK EXCHANGE S.A.

Aprobat prin deciziile C.N.V.M. nr. 358/31.01.2006, nr.1189/24.05.2006, nr.3457/22.11.2006, nr. 958/17.06.2009, 1219/06.08.2009, nr. 1678/03.12.2009, nr. 1733/16.12.2009, nr. 48/13.01.2011, nr. 1148/03.11.2011, și Decizia A.S.F. nr. 2029/18.12.2014

În cazul derulării de evenimente corporative de către emitenții acțiunilor ce constituie activul suport pentru instrumentele financiare derivate tranzacționate pe piața administrată de Sibex, societatea poate decide ajustarea respectivelor instrumente financiare derivate astfel încât să se asigure o funcționare corectă și normală a pieței reglementate de instrumente financiare derivate administrată de Sibex.

Art. 2

Ajustarea caracteristicilor instrumentelor derivate (Prețul Zilnic de Decontare, Mărimea contractului, Prețul de exercitare), după caz, se va realiza de către ATHEXClear după închiderea ședinței imediat precedente datei „ex” pentru evenimentul corporativ care a generat ajustarea și după finalizarea procedurilor de compensare.

În cadrul prezentei proceduri, sunt utilizate următoarele prescurtări:

M_{nou} – mărime contract după ajustare;

M_{vechi} - mărime contract înainte de ajustare;

P_{nou} – preț zilnic de decontare după ajustare;

P_{vechi} – preț zilnic de decontare înainte de ajustare;

n_{pre} – număr total de acțiuni emise înainte de acțiunea corporativă;

n_{post} - număr total de acțiuni emise după acțiunea corporativă;

S_{pre} – prețul acțiunii activ suport dinaintea acțiunii corporative;

S_{post} – prețul teoretic al acțiunii activ suport după acțiunea corporativă;

D – valoarea dividendului brut acordat;

V_{dr} – valoarea teoretică a drepturilor de subscriere;

E – valoarea capitalului returnat;

K_{dr} – prețul de emisiune a noilor acțiuni.

Implementarea ajustărilor în cazuri de acțiuni corporative

1. OPERAȚIUNEA DE SPLITARE

Pe piața activului suport, splitarea acțiunilor conduce în mod direct la creșterea numărului de acțiuni ale emitentului și în mod indirect la o ajustare proporțională a prețului acestora pe piață ca o consecință a rămânării neschimbate a capitalizării bursiere a respectivului emitent.

De exemplu, dacă un emitent anunță o splitare în raport de $\frac{1}{2}$, adică fiecare acțiune cu valoare n se va transforma în 2 acțiuni cu valoare $n/2$, atunci un acționar al acestui emitent ce deținea înainte de splitare 1.000 de acțiuni, va deține după splitare 2.000 de acțiuni. Deoarece capitalizarea bursieră a emitentului rămâne neschimbată, și prețul acțiunii este de așteptat să scadă proporțional (în acest caz cu jumătate), pentru a reflecta dublarea numărului de acțiuni.

1.1. Procedura de ajustare a contractelor futures și a opțiunilor standard.

În acest caz, mărimea ajustată a contractului futures/opțiunii pe acțiuni având ca activ suport acțiunea respectivă va fi calculată în conformitate cu următoarea formulă:

$$M_{nou} = M_{vechi} \frac{n_{post}}{n_{pre}}$$

Prețul ajustat / prețul de exercitare ajustat va fi calculat după următoarea formulă:

Regulamentul nr. 4 privind tranzacționarea pe piața reglementată de instrumente financiare derivate administrată de SIBEX–SIBIU STOCK EXCHANGE S.A.

Aprobat prin deciziile C.N.V.M. nr. 358/31.01.2006, nr.1189/24.05.2006, nr.3457/22.11.2006, nr. 958/17.06.2009, 1219/06.08.2009, nr. 1678/03.12.2009, nr. 1733/16.12.2009, nr. 48/13.01.2011, nr. 1148/03.11.2011, și Decizia A.S.F. nr. 2029/18.12.2014

$$P_{\text{nou}} = P_{\text{vechi}} \frac{n_{\text{pre}}}{n_{\text{post}}}$$

Exemplu:

Acțiunile societății A se tranzacționează pe piața de referință în ședința ce precede data „ex” la 4,500 lei. Pe piața administrată de SIBEX, contractul futures / opțiunea pe acțiuni corespunzător/corespunzătoare are mărimea de 1.000 acțiuni A, iar prețul zilnic de decontare din ședința imediat precedentă ședinței de tranzacționare din data „ex” pentru contractul futures / prețul de exercitare pentru opțiunea pe acțiuni este de 5,000 lei/acțiune

Acțiunea societății A se splitază în 2 acțiuni, astfel, în loc de 1.000.000 de acțiuni, societatea va avea 2.000.000 de acțiuni.

Pe piața administrată de SIBEX mărimea ajustată a contractului futures / opțiunii pe acțiuni corespunzător/corespunzătoare va fi următoarea:

$$M_{\text{nou}} = 1.000 \frac{2.000.000}{1.000.000} = 2.000$$

iar prețul zilnic de decontare / prețul de exercitare se va ajusta după cum urmează

$$P_{\text{nou}} = 5,000 \frac{1.000.000}{2.000.000} = 2,500$$

Prețul zilnic de decontare ajustat este rotunjit la numărul de zecimale egal cu pasul valid de tranzacționare al prețului ajustat în conformitate cu specificațiile instrumentului financiar.

Astfel, 1 contract futures / opțiune pe acțiunea A (1.000 acțiuni) cu un preț cotare/preț de exercitare de 5,000 lei/acțiune, se transformă după ajustare într-un contract futures / opțiune pe acțiunea A (2.000 acțiuni) cu un preț de cotare / preț de exercitare de $5/2 = 2,500$ lei/acțiune.

2. OPERAȚIUNEA DE CONSOLIDARE

Pe piața activului suport, consolidarea acțiunilor conduce în mod direct la scăderea numărului de acțiuni ale emitentului și în mod indirect la o ajustare proporțională a prețului acestora pe piață ca o consecință a rămânării neschimbate a capitalizării bursiere a respectivului emitent.

De exemplu, dacă un emitent anunță o consolidare în raport de $\frac{1}{2}$, adică 2 acțiuni cu valoare **n** se vor transforma în 1 acțiune cu valoare **n x 2**, atunci un acționar al acestui emitent ce deținea înainte de consolidare 1.000 de acțiuni, va deține după consolidare 500 de acțiuni. Deoarece capitalizarea bursieră a emitentului rămâne neschimbată, prețul acțiunii este de așteptat să crească proporțional (în acest caz de 2 ori), pentru a reflecta reducerea de 2 ori a numărului de acțiuni.

2.1. Procedura de ajustare a contractelor futures și a opțiunilor

În situația operațiunilor de consolidare, mărimea ajustată a contractului futures/opțiunii pe acțiuni având ca activ suport acțiunea respectivă va fi calculată în conformitate cu următoarea formulă:

Regulamentul nr. 4 privind tranzacționarea pe piața reglementată de instrumente financiare derivate administrată de SIBEX-SIBIU STOCK EXCHANGE S.A.

Aprobat prin deciziile C.N.V.M. nr. 358/31.01.2006, nr.1189/24.05.2006, nr.3457/22.11.2006, nr. 958/17.06.2009, 1219/06.08.2009, nr. 1678/03.12.2009, nr. 1733/16.12.2009, nr. 48/13.01.2011, nr. 1148/03.11.2011, și Decizia A.S.F. nr. 2029/18.12.2014

$$M_{\text{nou}} = M_{\text{vechi}} \frac{n_{\text{post}}}{n_{\text{pre}}}$$

Prețul zilnic de decontare ajustat / prețul de exercitare ajustat va fi calculat după următoarea formulă:

$$P_{\text{nou}} = P_{\text{vechi}} \frac{n_{\text{pre}}}{n_{\text{post}}}$$

Exemplu:

Acțiunile societății A se tranzacționează pe piața de referință în ședința ce precede data „ex” la 4,500 lei. Pe piața administrată de SIBEX contractul futures / opțiunea pe acțiuni corespunzător/corespunzătoare are mărimea de 1.000 acțiuni A și înregistrează un preț zilnic de decontare în ședința precedentă ședinței de tranzacționare din data „ex” de 5,000 lei/acțiune.

2,5 acțiuni sunt consolidate într-o 1 (una) acțiune, astfel numărul de acțiuni existente se va modifica din 2.500.000 acțiuni în 1.000.000.

Pe piața Sibex, noua mărime (multiplicatorul) a contractului va fi calculată astfel:

$$M_{\text{nou}} = 1.000 \frac{1.000.000}{2.500.000} = 400 \text{ acțiuni}$$

Noul preț zilnic de decontare / Preț de exercitare (ajustat) va fi calculat astfel:

$$P_{\text{nou}} = 5,000 \frac{2.500.000}{1.000.000} = 12,500 \text{ lei/acțiune}$$

Prețul zilnic de decontare ajustat este rotunjit la numărul de zecimale egal cu pasul valid de tranzacționare al prețului ajustat în conformitate cu specificațiile instrumentului financiar (12,500).

Astfel, 1 contract futures / opțiune pe acțiunea A (1.000 acțiuni) cu un preț zilnic de decontare / preț de exercitare de 5,000 lei/acțiune, se transformă după ajustare într-un contract futures / opțiune pe acțiunea A (400 acțiuni) cu un preț ajustat de 12,500 lei/acțiune.

2.2. În cazul modificării valorii acțiunii ca urmare a operațiunilor de splitare sau consolidare, prețurile de exercitare ale opțiunilor standard pe contracte futures având ca activ suport acțiuni vor fi ajustate prin aplicarea aceluiași proceduri.

3. ACORDAREA DE DIVIDENDE ÎN NUMERAR

3.1. Procedura de ajustare a contractelor futures și a opțiunilor

În situația acordării de dividende în numerar, mărimea ajustată a contractului futures/ opțiunii pe acțiuni având ca activ suport acțiunea respectivă va fi calculată în conformitate cu următoarea formulă:

$$M_{\text{nou}} = M_{\text{vechi}} * \frac{S_{\text{pre}}}{S_{\text{pre}} - D}$$

Prețul zilnic de decontare ajustat/ prețul de exercitare ajustat va fi calculat după următoarea formulă:

Regulamentul nr. 4 privind tranzacționarea pe piața reglementată de instrumente financiare derivate administrată de SIBEX-SIBIU STOCK EXCHANGE S.A.

Aprobat prin deciziile C.N.V.M. nr. 358/31.01.2006, nr.1189/24.05.2006, nr.3457/22.11.2006, nr. 958/17.06.2009, 1219/06.08.2009, nr. 1678/03.12.2009, nr. 1733/16.12.2009, nr. 48/13.01.2011, nr. 1148/03.11.2011, și Decizia A.S.F. nr. 2029/18.12.2014

$$P_{\text{nou}} = P_{\text{vechi}} * \frac{S_{\text{pre}} - D}{S_{\text{pre}}}$$

Exemplu:

Acțiunile societății A care se tranzacționează pe piața de referință în sedinta ce precede data „ex” la prețul de 2,500 lei/acțiune. Prețul zilnic de decontare din ședința precedentă ședinței de tranzacționare din data „ex” de pe piața Sibex al unui contract futures pe respectiva acțiune este de 2,600 lei/acțiune. Mărimea unui contract futures și a unei opțiuni pe acțiunile societății A este de 1.000 acțiuni.

Societatea A anunță acordarea unui dividend brut de 0,080 lei/acțiune.

Ajustarea mărimii contractului:

Pe piața Sibex, noua marime (multiplicatorul) a contractului va fi calculată astfel:

$$M_{\text{nou}} = 1.000 * \frac{2,500 - 0,080}{2,500} = 1.033,05 \text{ (se rotunjește până la număr întreg)}$$

Noul preț zilnic de decontare / Preț de exercitare (ajustat) va fi calculat astfel:

$$P_{\text{nou}} = 2,600 * \frac{2,500 - 0,080}{2,500} = 2,5169 \text{ lei/acțiune}$$

Prețul zilnic de decontare ajustat este rotunjit la numărul de zecimale egal cu pasul valid de tranzacționare al prețului ajustat în conformitate cu specificațiile instrumentului financiar (2,517).

În cazul ajustărilor generate de acordarea de cash dividend, prețurile de exercitare ale opțiunilor pe contracte futures vor fi ajustate în conformitate cu procedurile de mai sus.

4. MAJORAREA DE CAPITAL SOCIAL PRIN ACORDARE DE ACȚIUNI GRATUITE

4.1. Ajustarea contractelor futures și a opțiunilor

În situația majorării de capital prin acordarea de acțiuni gratuite, mărimea ajustată a contractului futures/opțiunii pe acțiuni având ca activ suport acțiunea respectivă va fi calculată în conformitate cu următoarea formulă:

$$M_{\text{nou}} = M_{\text{vechi}} \frac{n_{\text{post}}}{n_{\text{pre}}}$$

Prețul zilnic de decontare ajustat/ prețul de exercitare ajustat va fi calculat după următoarea formulă:

$$P_{\text{nou}} = P_{\text{vechi}} \frac{n_{\text{pre}}}{n_{\text{post}}}$$

Exemplu:

Acțiunile societății A se tranzacționează pe piața de referință, iar contractele futures având ca activ suport acțiunile societății A și opțiunile pe aceste contracte futures precum și opțiunile având ca activ suport acțiunile societății A se tranzacționează pe piața reglementată administrată de SIBEX. Prețul zilnic de decontare din ședința precedentă ședinței de tranzacționare din data „ex” este de 5,000 lei/acțiune. Mărimea

Regulamentul nr. 4 privind tranzacționarea pe piața reglementată de instrumente financiare derivate administrată de SIBEX-SIBIU STOCK EXCHANGE S.A.

Aprobat prin deciziile C.N.V.M. nr. 358/31.01.2006, nr.1189/24.05.2006, nr.3457/22.11.2006, nr. 958/17.06.2009, 1219/06.08.2009, nr. 1678/03.12.2009, nr. 1733/16.12.2009, nr. 48/13.01.2011, nr. 1148/03.11.2011, și Decizia A.S.F. nr. 2029/18.12.2014

contractului futures pe acțiunile societății A este de 1.000 acțiuni, iar mărimea opțiunilor pe contractul futures având ca activ suport acțiunile societății A este de 1 contract futures. Mărimea unei opțiuni pe acțiunile societății A este de 1.000 acțiuni. Număr de acțiuni înainte de acțiunea corporativă: 2.000.000. Număr de acțiuni după acțiunea corporativă: 3.000.000.

Societatea A procedează la majorarea capitalului social, acordând 1 acțiune nouă gratuită la 2 acțiuni deținute.

Ajustarea mărimii contractului futures pe acțiunile societății A după formula:

$$M_{\text{nou}} = 1.000 \frac{3.000.000}{2.000.000} = 1.500 \text{ acțiuni}$$

Ajustarea prețului zilnic de decontare al contractului futures pe acțiunile societății A /prețului de exercitare, după formula:

$$P_{\text{nou}} = 5,000 \frac{2.000.000}{3.000.000} = 3,3333333 \text{ lei/acțiune}$$

Prețul zilnic de decontare ajustat este rotunjit la numărul de zecimale egal cu pasul valid de tranzacționare al prețului ajustat în conformitate cu specificațiile instrumentului financiar (3,333).

Ajustările prezentate mai sus se vor aplica corespunzător și asupra prețurilor de exercitare ale opțiunilor pe contracte futures respectiv asupra prețurilor de exercitare și a mărimii opțiunilor pe acțiunile societății A.

5. MAJORAREA DE CAPITAL SOCIAL PRIN ACORDAREA DREPTULUI DE SUBSCRIERE ACȚIUNI LA PREȚ PREFERENȚIAL

5.1. Ajustarea contractelor futures și a opțiunilor

În situația majorării de capital prin acordarea de drepturi de subscriere, mărimea ajustată a contractului futures/ opțiunii pe acțiuni având ca activ suport acțiunea respectivă va fi calculată în conformitate cu următoarea formulă:

$$M_{\text{nou}} = M_{\text{vechi}} \frac{1}{1 - \frac{V_{\text{dr}}}{S_{\text{pre}}}} = M_{\text{vechi}} * \frac{S_{\text{pre}}}{S_{\text{post}}}$$

Prețul zilnic de decontare ajustat/ prețul de exercitare ajustat va fi calculat după următoarea formulă:

$$P_{\text{nou}} = P_{\text{vechi}} \left(1 - \frac{V_{\text{dr}}}{S_{\text{pre}}} \right) = P_{\text{vechi}} * \frac{S_{\text{post}}}{S_{\text{pre}}}$$

Unde,

$$V_{\text{dr}} = \max \left\{ (S_{\text{pre}} - K_{\text{dr}}) \left(1 - \frac{n_{\text{pre}}}{n_{\text{post}}} \right), 0 \right\}$$

, iar prețul teoretic al activului suport de după evenimentul corporativ este calculat astfel:

Regulamentul nr. 4 privind tranzacționarea pe piața reglementată de instrumente financiare derivate administrată de SIBEX-SIBIU STOCK EXCHANGE S.A.

Aprobat prin deciziile C.N.V.M. nr. 358/31.01.2006, nr.1189/24.05.2006, nr.3457/22.11.2006, nr. 958/17.06.2009, 1219/06.08.2009, nr. 1678/03.12.2009, nr. 1733/16.12.2009, nr. 48/13.01.2011, nr. 1148/03.11.2011, și Decizia A.S.F. nr. 2029/18.12.2014

$$S_{\text{post}} = \frac{[(N_0 * S_{\text{pre}}) + (N_1 * K_{\text{dr}})]}{(N_0 + N_1)}$$

Unde,

N_0 = numărul de acțiuni listate înainte de evenimentul corporativ

N_1 = numărul de acțiuni noi emise

În cazul în care $S_{\text{post}} > S_{\text{pre}}$, nu se aplică procedura de ajustare!

Exemplu:

Acțiunile societății A se tranzacționează pe o piața de referință, iar contractele futures având ca activ suport acțiunile societății A și opțiunile pe aceste contracte futures, precum și opțiunile pe aceste acțiuni se tranzacționează pe piața reglementată administrată de SIBEX. Mărimea contractului futures pe acțiunile societății A este de 1.000 acțiuni, iar mărimea opțiunii pe contractul futures având ca activ suport acțiunile societății A este de 1 contract futures. Mărimea unei opțiuni pe acțiunile societății A este de 1000 acțiuni. Prețul acțiunilor activ suport de pe piața de referință din ședința precedentă ședinței de tranzacționare din data „ex” este de 5,000 lei/acțiune. Prețul zilnic de decontare de pe piața Sibex din ședința precedentă ședinței din data „ex” este de 5,500 lei/acțiune.

Societatea A procedează la majorarea capitalului social acordând dreptul de achiziție a unei acțiuni la valoarea nominală de 4 lei/acțiune la fiecare 2 acțiuni deținute. Astfel, procentul de majorare a capitalului social al societății A este de 50% (un acționar care deține 1.000 acțiuni ale societății A va primi dreptul de a achiziționa $1/2 \times 1.000 = 500$ acțiuni noi la prețul de 4 lei/acțiune). Număr de acțiuni existente = 1.000.000. Număr de acțiuni după evenimentul corporativ = 1.500.000

Calcul valoare V_{dr}

$$V_{\text{dr}} = \max \left\{ (S_{\text{pre}} - K_{\text{dr}}) \left(1 - \frac{n_{\text{pre}}}{n_{\text{post}}} \right), 0 \right\} = (5 - 4) * \left(1 - \frac{1.000.000}{1.500.000} \right) = 0.3333333 > 0$$

Drept rezultat al calculelor de mai sus ($V_{\text{dr}} > 0$), prețul teoretic al activului suport de după evenimentul corporativ este calculat după cum urmează:

Calcul preț teoretic al activului suport după majorarea capitalului social

$$S_{\text{post}} = \frac{\text{Numar actiuni existente} * S_{\text{pre}} + \text{Numar actiuni noi emise} * \text{Pretul de emisiune}}{\text{Numar de actiuni existente} + \text{numar de actiuni noi emise}} = \frac{1.000.000 * 5 + 500.000 * 4}{1.000.000 + 500.000} = 4,6666666$$

Ajustarea mărimii contractului futures pe acțiunile societății A după formula:

$$M_{\text{nou}} = M_{\text{vechi}} * \frac{S_{\text{pre}}}{S_{\text{post}}} = 1000 * \frac{5,000}{4,6666666} = 1.071,430102 \text{ (se rotunjește până la număr întreg)}$$

Regulamentul nr. 4 privind tranzacționarea pe piața reglementată de instrumente financiare derivate administrată de SIBEX-SIBIU STOCK EXCHANGE S.A.

Aprobat prin deciziile C.N.V.M. nr. 358/31.01.2006, nr.1189/24.05.2006, nr.3457/22.11.2006, nr. 958/17.06.2009, 1219/06.08.2009, nr. 1678/03.12.2009, nr. 1733/16.12.2009, nr. 48/13.01.2011, nr. 1148/03.11.2011, și Decizia A.S.F. nr. 2029/18.12.2014

Ajustarea prețului zilnic de decontare al contractului futures pe acțiunile societății A /prețului de exercitare, după formula:

$$P_{\text{nou}} = P_{\text{vechi}} * \frac{S_{\text{post}}}{S_{\text{pre}}} = 5,500 * \frac{4.6666}{5} = 5,1333$$

Prețul ajustat este rotunjit la numărul de zecimale egal cu pasul valid de tranzacționare al prețului ajustat în conformitate cu specificațiile instrumentului financiar (5,135).

Ajustările prezentate mai sus se vor aplica corespunzător și asupra prețurilor de exercitare ale opțiunilor pe contracte futures și ale opțiunilor pe acțiunile societății A.

6. MAJORAREA DE CAPITAL SOCIAL PRIN ACORDAREA SIMULTANĂ DE ACȚIUNI GRATUITE ȘI DREPT DE SUBSCRIERE ACȚIUNI LA PREȚ PREFERENȚIAL

6.1. Ajustarea contractelor futures și a opțiunilor

În situația majorării de capital prin acordarea acțiuni gratuite combinată cu acordarea de drepturi de subscriere, mărimea ajustată a contractului futures/ opțiunii pe acțiuni având ca activ suport acțiunea respectivă va fi calculată în conformitate cu următoarea formulă:

$$M_{\text{nou}} = M_{\text{vechi}} * \frac{S_{\text{pre}}}{S_{\text{post}}}$$

Prețul zilnic de decontare ajustat/ prețul de exercitare ajustat va fi calculat după următoarea formulă:

$$P_{\text{nou}} = P_{\text{vechi}} * \frac{S_{\text{post}}}{S_{\text{pre}}}$$

Prețul teoretic al activului suport după evenimentul corporativ (S_{post}) se calculează astfel:

$$S_{\text{post}} = \frac{[(N_0 * S_{\text{pre}}) + (N_1 * K_{\text{dr}})]}{(N_0 + N_1 + N_2)}$$

Unde,

N_0 = numărul de acțiuni listate înaintea evenimentului corporativ;

N_1 = numărul de acțiuni cu drept de subscriere;

N_2 = numărul de acțiuni gratuite.

În cazul în care $S_{\text{post}} > S_{\text{pre}}$, nu se aplică procedura de ajustare!

Exemplu:

Acțiunile societății A se tranzacționează pe piața de referință, iar contractele futures având ca activ suport acțiunile societății A și opțiunile pe aceste contracte futures, precum și opțiunile pe aceste acțiuni se tranzacționează pe piața reglementată de instrumente financiare derivate administrată de SIBEX. Mărimea contractului futures pe acțiunile societății A este de 1.000 acțiuni, iar mărimea opțiunii pe contractul futures având ca activ suport acțiunile societății A este de 1 contract futures. Mărimea unei opțiuni pe acțiunile

Regulamentul nr. 4 privind tranzacționarea pe piața reglementată de instrumente financiare derivate administrată de SIBEX-SIBIU STOCK EXCHANGE S.A.

Aprobat prin deciziile C.N.V.M. nr. 358/31.01.2006, nr.1189/24.05.2006, nr.3457/22.11.2006, nr. 958/17.06.2009, 1219/06.08.2009, nr. 1678/03.12.2009, nr. 1733/16.12.2009, nr. 48/13.01.2011, nr. 1148/03.11.2011, și Decizia A.S.F. nr. 2029/18.12.2014

societății A este de 1.000 acțiuni. Prețul acțiunilor activ suport de pe piața de referință din ședința precedentă ședinței de tranzacționare din data „ex” este de 5,000 lei/acțiune. Prețul zilnic de decontare de pe piața Sibex din ședința precedentă ședinței din data „ex” este de 5,500 lei/acțiune.

Societatea A își majorează capitalului social acordând 1 acțiune gratuită la 10 acțiuni deținute și dreptul de achiziție a unei acțiuni la valoarea nominală (4 lei/acțiune) la fiecare 2 acțiuni deținute. Astfel, procentul de majorare a capitalului social al societății A este de 60% (un acționar care deține 1.000 acțiuni ale societății A va primi $1/10 \times 1.000 = 100$ acțiuni gratuite și dreptul de a achiziționa încă $1/2 \times 1.000 = 500$ acțiuni la prețul de 4 lei/acțiune. În situația în care acționarul își exercită toate drepturile de care beneficiază va dobândi în total 600 de acțiuni noi la 1.000 de acțiuni deținute). Număr de acțiuni înainte de acțiunea corporativă: 1.000.000. Număr de acțiuni după acțiunea corporativă: 1.600.000.

Calcul preț teoretic al activului suport după majorarea capitalului social:

$$S_{\text{post}} = \frac{[(N_0 * S_{\text{pre}}) + (N_1 * K_{\text{div}})]}{(N_0 + N_1 + N_2)} = \frac{[(1.000.000 * 5,000) + (500.000 * 4,000)]}{(1.000.000 + 500.000 + 100.000)} = 4,375$$

Ajustarea mărimii contractului futures pe acțiunile societății A după formula:

$$M_{\text{nou}} = 1000 * \frac{5}{4,375} = 1.142,86 \text{ (se aplică rotunjire până la întreg)}$$

Ajustarea prețului zilnic de decontare al contractului futures pe acțiunile societății A/ prețului de exercitare, după formula:

$$P_{\text{nou}} = 5,500 * \frac{4,375}{5} = 4,8125$$

Prețul zilnic de decontare ajustat este rotunjit la numărul de zecimale egal cu pasul valid de tranzacționare al prețului ajustat în conformitate cu specificațiile instrumentului financiar (4,813).

Ajustările prezentate mai sus se vor aplica corespunzător și asupra prețurilor de exercitare ale opțiunilor pe contracte futures și ale opțiunilor pe acțiunile societății A.

7. DIMINUAREA CAPITALULUI SOCIAL PRIN REDUCEREA NUMĂRULUI DE ACȚIUNI

Ajustarea instrumentelor derivate în acest caz se face atunci când reducerea capitalului social al emitentului are în vedere reducerea numărului de acțiuni proporțional cu pierderea suferită de societate, iar această reducere a numărului de acțiuni nu este efectuată prin cumpărare de acțiuni și anularea acestora.

7.1. Ajustarea contractelor futures și a opțiunilor

În situația diminuării de capital prin anularea de acțiuni, mărimea ajustată a contractului futures/opțiunii pe acțiuni având ca activ suport acțiunea respectivă va fi calculată în conformitate cu următoarea formulă:

$$M_{\text{nou}} = M_{\text{vechi}} \frac{n_{\text{post}}}{n_{\text{pre}}}$$

Regulamentul nr. 4 privind tranzacționarea pe piața reglementată de instrumente financiare derivate administrată de SIBEX-SIBIU STOCK EXCHANGE S.A.

Aprobat prin deciziile C.N.V.M. nr. 358/31.01.2006, nr.1189/24.05.2006, nr.3457/22.11.2006, nr. 958/17.06.2009, 1219/06.08.2009, nr. 1678/03.12.2009, nr. 1733/16.12.2009, nr. 48/13.01.2011, nr. 1148/03.11.2011, și Decizia A.S.F. nr. 2029/18.12.2014

Prețul zilnic de decontare nu va fi ajustat.

Exemplu:

Acțiunile societății A se tranzacționează pe o piață de referință, iar contractele futures având ca activ suport acțiunile societății A și opțiunile pe aceste contracte futures, precum și opțiunile pe aceste acțiuni se tranzacționează pe piața reglementată de instrumente financiare derivate administrată de SIBEX. Mărimea contractului futures pe acțiunile societății A este de 1.000 acțiuni, iar mărimea opțiunii pe contractul futures având ca activ suport acțiunile societății A este de 1 contract futures. Mărimea unei opțiuni pe acțiunile societății A este de 1.000 acțiuni. Număr de acțiuni înainte de acțiunea corporativă: 1.000.000. Număr de acțiuni după acțiunea corporativă: 500.000

Societatea A procedează la diminuarea capitalului social prin reducerea cu 50% a numărului de acțiuni.

Ajustarea mărimii contractului futures pe acțiunile societății A după formula:

$$M_{\text{nou}} = 1.000 \frac{500.000}{1.000.000} = 500$$

În acest caz, pe piața administrată de SIBEX se va ajusta prin diminuarea cu 50% a mărimii opțiunii pe acțiunile societății A nu și a prețului de exercitare al opțiunilor pe contracte futures.

Procedura de mai sus se va aplica pentru fiecare scadență a contractului futures/ opțiunii pe acțiuni pe care se înregistrează poziții deschise în ședința imediat precedentă ședinței de tranzacționare din data „ex” pentru respectiva acțiune corporativă. În cazul opțiunilor pe contracte futures nu se ajustează nimic.

8. DIMINUARE CAPITAL SOCIAL PRIN REDUCEREA VALORII NOMINALE A ACȚIUNILOR

În situația reducerii capitalului social prin reducerea valorii nominale, mărimea ajustată a contractului futures/ opțiunii pe acțiuni având ca activ suport acțiunea respectivă va fi calculată în conformitate cu următoarea formulă:

$$M_{\text{nou}} = M_{\text{vechi}} * \frac{S_{\text{pre}}}{S_{\text{pre}} - E}$$

Prețul zilnic de decontare ajustat / prețul de exercitare ajustat va fi calculat după următoarea formulă:

$$P_{\text{nou}} = P_{\text{vechi}} * \frac{S_{\text{pre}} - E}{S_{\text{pre}}}$$

Acțiunile societății A se tranzacționează pe o piață de referință, iar contractele futures având ca activ suport acțiunile societății A și opțiunile pe aceste contracte futures, precum și opțiunile pe aceste acțiuni se tranzacționează pe piața reglementată de instrumente financiare derivate administrată de SIBEX. Mărimea contractului futures pe acțiunile societății A este de 1.000 acțiuni, iar mărimea opțiunii pe contractul futures având ca activ suport acțiunile societății A este de 1 contract futures. Mărimea unei opțiuni pe acțiunile societății A este de 1.000 acțiuni. Valoarea nominală a acțiunilor este de 4 lei/acțiune. Prețul acțiunilor activ suport de pe piața de referință din ședința precedentă ședinței de tranzacționare din data „ex” este de 5,000 lei/acțiune. Prețul zilnic de decontare din ședința precedentă ședinței din data „ex” este de 5,500 lei/acțiune.

Societatea A procedează la diminuarea capitalului social prin reducerea valorii nominale (de la 4 la 3 lei) prin plata către acționarii înregistrați a 1 leu la fiecare acțiune deținută.

Regulamentul nr. 4 privind tranzacționarea pe piața reglementată de instrumente financiare derivate administrată de SIBEX-SIBIU STOCK EXCHANGE S.A.

Aprobat prin deciziile C.N.V.M. nr. 358/31.01.2006, nr.1189/24.05.2006, nr.3457/22.11.2006, nr. 958/17.06.2009, 1219/06.08.2009, nr. 1678/03.12.2009, nr. 1733/16.12.2009, nr. 48/13.01.2011, nr. 1148/03.11.2011, și Decizia A.S.F. nr. 2029/18.12.2014

Ajustarea mărimii contractului futures pe acțiunile societății A după formula:

$$M_{\text{nou}} = 1.000 * \frac{5,000}{5,000 - 1,000} = 1.250$$

Ajustarea prețului zilnic de decontare al contractului futures pe acțiunile societății A/ prețului de exercitare, după formula

$$P_{\text{nou}} = 5,500 * \frac{5,000 - 1,000}{5,000} = 4,400$$

Prețul zilnic de decontare ajustat este rotunjit la numărul de zecimale egal cu pasul valid de tranzacționare al prețului ajustat în conformitate cu specificațiile instrumentului financiar (4,400).

Ajustările prezentate mai sus se vor aplica corespunzător și asupra prețurilor de exercitare ale opțiunilor pe contracte futures respectiv asupra prețurilor de exercitare și a mărimii opțiunilor pe acțiunile societății A.

ANEXA 3

Către: SIBEX SA

Attn: Departament Tranzacții și Supraveghere Piețe

Solicitare anulare ordine tranzacționare

Prin prezenta, _____ în calitate de participant pe piața reglementată de instrumente financiare derivate administrată de SIBEX, va comunicăm faptul că în sesiunea de tranzacționare din data de _____ începând cu ora _____ conexiunea la sistemul electronic de tranzacționare al SIBEX a înregistrat disfuncționalități grave astfel încât suntem în imposibilitatea de a anula ordinele de tranzacționare existente în sistem.

Drept urmare, conform prevederilor art.42 alin. (4), (5) și (6) din Regulamentul nr. 4 privind tranzacționarea pe piața reglementată de instrumente financiare derivate administrată de SIBEX, **vă solicităm anularea** din sistemul electronic de tranzacționare a următoarelor ordine de tranzacționare (se bifează una din opțiunile de mai jos):

- Toate ordinele de tranzacționare existente în sistemul electronic de tranzacționare al SIBEX pe contul HOUSE al societății noastre
- Toate ordinele de tranzacționare existente în sistemul electronic de tranzacționare al SIBEX pe conturile clienților societății noastre
- Toate ordinele de tranzacționare existente în sistemul electronic de tranzacționare al SIBEX pe contul de Market Maker
- Toate ordinele de tranzacționare existente în sistemul electronic de tranzacționare al SIBEX pe contul HOUSE, conturile clienților societății noastre și contul Market Maker

Data

_____

Reprezentant participant

Nume _____

Funcție _____

Semnătura și stampila societății _____

ANEXA 4 - Procedura de determinare a prețului de deschidere a sesiunii de tranzacționare pe piața reglementată de instrumente financiare derivate administrată de SIBEX („Procedura de fixing”)

Art. 1

(1) În cadrul fazei de stabilire a prețului de deschidere a sesiunii de tranzacționare, sistemul de tranzacționare acceptă toate ordinele active înregistrate în Registrul de ordine.

(2) În faza de stabilire a prețului de deschidere a sesiunii de tranzacționare, Registrul de ordine conține ordine de cumpărare și ordine de vânzare înregistrate conform cu criteriile de prioritate prevăzute la alin. (3). Ordinele de tip Market au prioritate în fața celorlalte tipuri de ordine.

(3) Fiecare ordin va avea setat un nivel de prioritate, în funcție de următoarele criterii:

- a) *Cel mai bun preț*: ordinelor de cumpărare li se alocă un nivel de prioritate în funcție de cel mai mare preț, în timp ce ordinelor de vânzare li se alocă un nivel de prioritate în funcție de cel mai mic preț;
- b) *Timp*: ordinelor din cadrul aceluiași nivel de preț li se alocă un nivel de prioritate în funcție de timpul introducerii acestora în sistemul de tranzacționare, cele mai vechi având prioritate în fața ordinelor mai noi.

Art. 2

Prețul de deschidere este stabilit în funcție de prioritatea ordinelor stabilită la art. 1, iar tranzacțiile sunt executate la un preț stabilit astfel:

- a) Sistemul tratează fiecare preț al ordinelor existente ca și „prețuri potențiale de deschidere”;
- b) Prețul de deschidere este ales de către sistemul de tranzacționare din „prețurile potențiale de deschidere” în baza criteriului „cantității maxime potențiale”, adică prețul la care va fi tranzacționat cel mai mare volum de contracte. Cantitatea din cadrul ordinelor de tip Market este luată în considerare în vederea determinării „cantității maxime potențiale”;
- c) În cazul în care există mai mult decât un singur „preț potențial de deschidere” cu aceeași „cantitate maximă potențială”, atunci prețul care este cel mai apropiat de prețul de referință va fi ales ca preț de deschidere. Prețul de referință este prețul zilnic de decontare din sesiunea precedentă (ajustat dacă este cazul) și rotunjit la cel mai apropiat pas de preț;
- d) În cazul în care există două „prețuri potențiale de deschidere” care sunt echidistante față de prețul zilnic de decontare din sesiunea precedentă, atunci prețul zilnic de decontare din sesiunea precedentă va fi prețul de deschidere a sesiunii de tranzacționare.

Art.3

Momentul de închidere al fiecărei sesiuni de pre-deschidere este stabilit în mod aleatoriu de către sistemul electronic de tranzacționare în cadrul unui interval de 20 secunde înainte de expirarea perioadei de timp alocate pentru sesiunea de pre-deschidere.

Art. 4

La finalul sesiunii de pre-deschidere, în cadrul procedurii de stabilire a prețului de deschidere a sesiunii, tranzacțiile sunt executate automat de către sistemul de tranzacționare cu respectarea următoarelor criterii de prioritizare a ordinelor:

- a) Pentru ca ordinele de cumpărare să fie executate, acestea trebuie să aibă un preț egal sau mai mare decât prețul de deschidere;
- b) Pentru ca ordinele de vânzare să fie executate, acestea trebuie să aibă un preț egal sau mai mic decât prețul de deschidere.

Regulamentul nr. 4 privind tranzacționarea pe piața reglementată de instrumente financiare derivate administrată de SIBEX-SIBIU STOCK EXCHANGE S.A.

Aprobat prin deciziile C.N.V.M. nr. 358/31.01.2006, nr.1189/24.05.2006, nr.3457/22.11.2006, nr. 958/17.06.2009, 1219/06.08.2009, nr. 1678/03.12.2009, nr. 1733/16.12.2009, nr. 48/13.01.2011, nr. 1148/03.11.2011, și Decizia A.S.F. nr. 2029/18.12.2014

Art. 5

(1) În cadrul procedurii de stabilire a prețului de deschidere a sesiunii, la finalul sesiunii de pre-deschidere, Participanților le este interzisă introducerea de noi ordine în sistemul de tranzacționare, modificarea sau anularea ordinelor.

(2) După executarea tranzacțiilor, ordinele de tip Limită neexecutate și care îndeplineau criteriul de preț prevăzut la art. 4, precum și părți neexecutate din aceste ordine rămân în Registrul de Ordine la prețul de deschidere, păstrându-și prioritatea de timp.

(3) Ordinele de tip Market care nu participă la procedura de fixing sunt anulate automat de către sistemul de tranzacționare. Ordinele de tip Market executate parțial rămân în Registrul de Ordine și sunt transformate în ordine de tip Limită având drept preț prețul de deschidere.

Art. 6

Participanții vor avea la dispoziție prin intermediul sistemului de tranzacționare, un preț estimat și o cantitatea estimată de deschidere, înainte de derularea procedurii de stabilire a prețului de deschidere a sesiunii de tranzacționare și derularea tranzacțiilor aferente.

Art. 7

Momentul de închidere al fiecărei sesiuni de pre-deschidere este stabilit în mod aleatoriu de către sistemul electronic de tranzacționare în cadrul unui interval de 20 de secunde înainte de ora stabilită pentru închiderea ședinței de pre-deschidere. Stabilirea prețului de deschidere nu poate avea loc în afara acestui interval de timp.

Regulamentul nr. 4 privind tranzacționarea pe piața reglementată de instrumente financiare derivate administrată de SIBEX–SIBIU STOCK EXCHANGE S.A.
 Aprobat prin deciziile C.N.V.M. nr. 358/31.01.2006, nr.1189/24.05.2006, nr.3457/22.11.2006, nr. 958/17.06.2009, 1219/06.08.2009, nr. 1678/03.12.2009, nr. 1733/16.12.2009, nr. 48/13.01.2011, nr. 1148/03.11.2011, și Decizia A.S.F. nr. 2029/18.12.2014

ANEXA 5 - Clasificarea opțiunilor tranzacționate pe piața reglementată de instrumente financiare derivate administrată de SIBEX

CATEGORIE	TIP	STIL
Standard	CALL	European
		American
	PUT	European
		American